

Úloha soukromých bezpečnostních služeb při řešení diváckého násilí

Role of private security agencies in hooliganism

Kamila Muziková

Bakalářská práce
2012

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Kamila MUZIKOVÁ**
Osobní číslo: **A08868**
Studijní program: **B 3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**

Téma práce: **Úloha soukromých bezpečnostních služeb při řešení diváckého násilí na fotbalových utkáních**

Zásady pro vypracování:

1. Práci zpracujte jako podkladový materiál pro potřebu soukromé bezpečnostní služby.
2. Charakterizujte formy diváckého násilí na stadionech, porovnání fotbal, hokej.
3. Popište bezpečnostní opatření ze strany soukromé bezpečnostní služby.
4. Zpracujte postup kontrolních prohlídek při vstupu na stadion.
5. Popište zadržení a postup pracovníků soukromé bezpečnostní služby do předání delikventa Policii České republiky.
6. Práci doplňte fotodokumentací.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. Soubor předpisů Fotbalové asociace České republiky. 1. vyd. Praha: Olympia ve spolupráci s Fotbalovou asociací České republiky, 2011, 206 s. ISBN 978-80-7376-169-1.
2. LAUCKÝ, Vladimír. Technologie komerční bezpečnosti I. Vyd. 3. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2010, 81 s. ISBN 978-807-3188-894.
3. LAUCKÝ, Vladimír. Technologie komerční bezpečnosti II. Vyd. 2. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2007, 123 s. ISBN 978-807-3186-319.
4. LAUCKÝ, Vladimír. Řízení technologických procesů v průmyslu komerční bezpečnosti. Vyd. 2. Ve Zlíně: Univerzita Tomáše Bati, 2006, 101 s. ISBN 80-731-8432-X.
5. KAMENÍK, Jiří a František BRABEC. Komerční bezpečnost: soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2007, 338 s. ISBN 978-807-3573-096.

Vedoucí bakalářské práce:

JUDr. Vladislav Štefka

Ústav bezpečnostního inženýrství

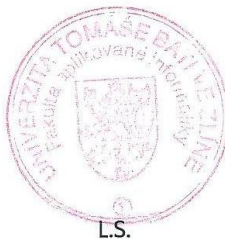
Datum zadání bakalářské práce:

24. února 2012

Termín odevzdání bakalářské práce:

25. května 2012

Ve Zlíně dne 24. února 2012

prof. Ing. Vladimír Vašek, CSc.

děkan

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.

ředitel ústavu

ABSTRAKT

Tématem této práce je divácké násilí a rozbor opatření k jeho eliminaci. Velký důraz je kladen na činnost soukromých bezpečnostních služeb jako nedílné součásti zajišťování bezpečnosti. V teoretické části práce jsou charakterizovány formy diváckého násilí páchané v České republice a činnosti jednotlivých zúčastněných subjektů. Analytická část je zaměřena na činnosti v průběhu konkrétních zápasů a hledání slabých míst v činnosti bezpečnostní služby. V závěru jsou získané poznatky využity k vypracování obecných principů činnosti soukromé bezpečnostní služby, které budou využitelné pro činnost na fotbalových zápasech.

Klíčová slova:

Fotbalový zápas, bezpečnostní opatření, infrastruktura stadionu, bezpečnostní prvky, zúčastněné subjekty

ABSTRACT

The topic of this thesis is hooliganism and analysis of measures that can eliminate it. Great emphasis lays on private security agency and its duty. In theoretical part hooliganism in Czech Republic is described and role of all responsible subjects. Next part analyses particular football matches and uncover critical moments and reserves. In the conclusion we use obtained knowledge to create general principles for activity of security agency during football matches.

Keywords:

Football match, security measure, stadium infrastructure, security features, involved subjects

Na tomto místě bych ráda poděkovala všem, kteří se jakýmkoliv způsobem podíleli na tvorbě této bakalářské práce.

Jmenovitě chci poděkovat JUDr. Vladislavu Štefkovi za odborné vedení. Velké díky patří npor. Ing. Danielovi Mácovi za cenné rady a nezdolný optimismus. Za podnětné připomínky děkuji JUDr. Josefu Praskovi. Za konzultace a korektury děkuji Renátě Bohuslavové.

V neposlední řadě děkuji všem svým blízkým, zejména manželovi Honzovi a svým dětem Honzovi, Kamilce a Vendulce za podporu v průběhu studia. Za velkou pomoc a podporu děkuji mé mamince Marii Vávrové.

Mé největší poděkování patří mému tatínkovi JUDr. Miroslavu Vávrovi, který mne ke studiu motivoval a během celého studia upřímně podporoval.

"Proto jsou zákony, aby silnější nemohl všechno"

(Cicero)

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

.....
podpis diplomanta

OBSAH

ÚVOD.....	8
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 HISTORIE A SOUČASNOST DIVÁCKÉHO NÁSILÍ	12
1.1 STRUČNÁ HISTORIE DIVÁCKÉHO NÁSILÍ	12
1.2 SOUČASNÁ SITUACE V ČR	16
1.3 FOTBAL VERSUS HOKEJ.....	26
2 BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBY.....	29
2.1 HISTORIE SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB V ČR	29
2.2 LEGISLATIVNÍ RÁMEC ČINNOSTI SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB	31
II PRAKTICKÁ ČÁST	35
3 EMPIRICKÝ VÝZKUM BEZPEČNOSTNÍCH OPATŘENÍ PŘI FOTBALOVÝCH ZÁPASECH ČESKÉ FOTBALOVÉ REPREZENTACE	36
3.1 ČESKÁ REPUBLIKA – UKRAJINA.....	37
3.2 ČESKÁ REPUBLIKA - ŠPANĚLSKO	41
3.3 ČESKÁ REPUBLIKA – ČERNÁ HORA	46
3.4 SHRNUÍ ANALÝZY BEZPEČNOSTNÍCH OPATŘENÍ.....	50
4 IDENTIFIKACE PROBLÉMOVÝCH MOMENTŮ	53
4.1 PROHLÍDKY NA VSTUPECH.....	53
4.2 ZÁSAHY NA TRIBUNĚ.....	55
4.3 OMEZENÍ SVOBODY	55
ZÁVĚR	57
ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ.....	60
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	62
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	63
SEZNAM OBRÁZKŮ	64
SEZNAM PŘÍLOH.....	65
PŘÍLOHA P I: ČASOVÁ OSA	66
PŘÍLOHA P II: ČASOVÁ TABULKA	67
PŘÍLOHA P III: POSTUP KONTROLNÍ PROHLÍDKY	68
PŘÍLOHA P IV: POSTUP ZADRŽENÍ A PŘEDÁNÍ PČR.....	70

ÚVOD

Fotbal je v několika ohledech výjimečným sportem. Je to hra, která uchvátila miliony fanoušků po celém světě, a tím se tento sport stal integrální součástí jednotlivých kultur. V evropské kultuře tomu tak bezesporu je. Svědčí o tom zejména skutečnost, že rozsah zájmu veřejnosti přesahuje výrazně drtivou většinu ostatních sportů či kulturních aktivit. Každý týden se po evropských silnicích a železnicích přepravují doslova statisíce fanoušků na jednotlivá utkání. Jen v České republice se každý víkend aktivně či pasivně podílí na fotbalových aktivitách okolo jednoho milionu osob.

Tím fotbal a jeho prezentace získává velký potenciál z hlediska ekonomického i z hlediska možných dopadů na společnost. Tento potenciál se organizace s fotbalem spjaté, jako např. UEFA, snaží využít pro šíření myšlenky sportu, fair-play a aktivního přístupu k životu. Tyto snahy jsou však výrazně narušovány patologickými jevy jako je divácké násilí, extremismus či různé projevy rasismu. Dá se říci, že právě pojem „divácké násilí“ je obecně používán, i když ne zcela správně, k popisu většiny nežádoucích aktivit fanoušků dochází při nebo v souvislosti s fotbalovými zápasy.

K nejčastějším nežádoucím aktivitám patří zejména výtržnosti mimo stadion, používání pyrotechnických předmětů na stadionu, různé formy násilí jako jsou rvačky, napadání či poškozování cizí věci. Všeobecným trendem je přesunutí těchto aktivit zejména mimo stadion.

Uvedené neplatí pro používání pyrotechniky, kde se její pronesení a následné použití v hledišti stává běžnou a pro fanoušky do jisté míry i prestižní záležitostí k prezentaci postoje ke klubům, bezpečnostním složkám či návštěvním řádům. Nelze říci, že by byl zaznamenáván trvalý nárůst uvedených problémů. Alarmující je spíše skutečnost, že přes řadu proklamací o řešení problému, je situace již řadu let stejná a nelze v dohledné době očekávat její zlepšení. Příčinou je především nekonceptnost jednotlivých dosud navrhovaných či přijatých řešení.

Současný přístup je charakterizován spíše jako vysoké nasazení personálních sil, převážně policejních. Tyto síly plní úkoly nejen v době zápasu samotného, ale i v době před zápasem a po něm, kdy asistují pohybu fanoušků ve městech a při jejich přesunech z místa a do místa bydliště. Výše uvedený přístup je převážně represivního charakteru a je velmi nákladný. Náklady jsou zde na straně státu. Na druhou stranu je to přístup pro mnohé

vyhovující, neboť nenutí kluby k investicím do bezpečnostní infrastruktury a případné problémy jsou připisovány špatné činnosti policie. Rovněž řadě obcí tento stav vyhovuje, neboť nejsou do problému zatahovány a mohou své městské policie či jiné zdroje směřovat k jiným činnostem. Přesto právě obec má možnost vydat vyhlášky upravující konání fotbalových zápasů.

Dalším problémem je technický stav stadionů. Nicméně i přes skutečnost, že zejména UEFA pravidelně vydává doporučení k vybavení stadionů, vybavení českých stadionů stále stagnuje.

Jedná se stále o investice a bez příslušného tlaku nejsou kluby ochotny vydělané peníze investovat právě do bezpečnosti. ČMFS, dnes FAČR nemá dostatek možností ani vůle prosazovat vůči klubům plnění svých nařízení. Kluby i FAČR získaly díky benevolentnímu přístupu státní správy i samosprávy zkušenost, že k řešení postačí sliby a proklamace bez faktického výsledku. Nemalou roli hraje i skutečnost, že v českých podmínkách stále ještě nedošlo k tak rozsáhlé tragédii, která by odstartovala silný společenský tlak na řešení problému, tak jako tomu bylo např. v často zmiňované Anglii. Tento tlak vyvolal potřebu řady opatření včetně tvorby legislativního rámce.

Tvorba právního rámce se musí zaměřit především na splnění cíle vedoucího k vyčlenění nežádoucích diváků z procesu. Tím je myšleno nejen ze vstupu na stadion, ale i z dění před a po zápase, kdy zejména dochází k narušování veřejného pořádku a násilným projevům. To lze v současné době částečně realizovat prostřednictvím probační a mediační služby. Na základě uděleného trestu lze na dobu zápasu nařídít osobě přítomnost u probačního úředníka, potažmo na základě dohody i na určené policejní stanici. Tento nástroj se již do určité míry přibližuje zahraničním modelům.

V nedávné minulosti došlo v České republice k politickým zásahům do systému zajišťování bezpečnosti na fotbalových stadionech. Bohužel se později ukázalo, že tyto zásahy byly zaměřeny více na úspory státní správy v rámci nasazování policie než na řešení problému. Úspory jsou bezesporu nezbytné, ale snížení role policie se nutně projeví v prohloubení problému, pokud její místo nezaujme jiný subjekt nebo nebude vytvořeno jiné úspornější systémové opatření. Zdá se, že i přes určitý posun v řešení je situace v České republice stále poměrně nesystemová.

Snížením aktivity police a její absence na stadionech je vynucen větší důraz na činnost pořadatelské služby. To se týká, jak kvantitativně pořadatelů, tak kvality jejich práce. Zvýšení kvality práce nutně vyžaduje investice do vzdělávání pořadatelů, tvorbu systému alokace sil apod.

Tato práce se ve své popisné části zaměřuje na analýzu vývoje a současné situace diváckého násilí. Dále na analýzu historie a činnosti komerčních subjektů podílejících se na zajišťování bezpečnosti na stadionech a posléze ve své praktické části analyzuje činnost pořadatelské služby a nutné spolupráce s Policií České republiky, přičemž hledá podklady pro systémová řešení a prostor pro jejich implementaci v podmínkách situace v České republice. Její závěrečná podoba by měla sloužit jako východisko pro činnost bezpečnostních agentur na jednotlivých stadionech. Popisu jejich úkolů a postupu při jejich plnění.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 HISTORIE A SOUČASNOST DIVÁCKÉHO NÁSILÍ

1.1 Stručná historie diváckého násilí

Sport je otázkou výkonu, ale také emocí. S radostí vítězů je nutně spjat i smutek poražených.

Nejstarší dochované doklady vypovídající o určitých druzích sportovních klání se datují zhruba 3. - 4. tisíce let před našim letopočtem. Nevíme přesně o jaká klání se jednalo, jaká byla pravidla, pokud vůbec nějaká byla. Mezi nejoblíbenější pravděpodobně patřily zápasy či určitý druh pěstních soubojů. V průběhu staletí a tisíciletí se vyvinula řada sportovních odvětví a některé z nich stále představují jakousi obdobu zápasu či boje. Nemusí se v tomto případě jednat pouze o kontaktní sporty. Veškeré kolektivní míčové sporty mají určité atributy boje. Vždy jsou zde dvě soupeřící skupiny osob usilující o nadvládu nad hrou.

Fotbal, jako nejoblíbenější kolektivní míčová hra, vznikl v Anglii v 19. století. Před jeho vznikem existovala řada obdobných her, kde soupeři usilovali o předmět, který v dnešní době představuje míč, ale v minulosti se jednalo i o různé z dnešního pohledu bizarní věci. V každém případě však lze považovat za vznik moderního fotbalu moment, kdy došlo k ujednání jeho pravidel. To bylo provedeno žáky anglických středních škol, kteří mezi sebou provozovali tuto hru, právě v druhé polovině 19. století. Nejstarší fotbalová asociace, tedy anglická, byla ustanovena roku 1863.

Od tohoto okamžiku se fotbal nezadržitelně šíří do celého světa. Jeho obliba souvisí především se dvěma faktory. Herní pravidla jsou velmi jednoduchá a poměrně flexibilní z hlediska velikosti hrací plochy a branek. S tím již úzce souvisí druhá přednost fotbalu a tou je nenáročnost na výbavu. Dokonce i míč je snadno nahraditelný a tak lze pozorovat chlapce po celém světě, jak na jakémkoli plácku hrají fotbal takřka s čímkoli co je v daný moment dostupné. Dokonce se zdá, že kopání do předmětů je jakousi chlapeckou přirozeností.

Později do hry vstoupil ještě jeden důležitý faktor. S rozvojem techniky a produktivity práce se zvyšoval i volný čas. Ten bylo potřeba něčím zaplnit a tak vznikl prostor nejen pro provozování fotbalu, ale také pro jeho sledování. Od té doby se sledování fotbalu stává neodmyslitelnou mužskou zábavou a diváci jeho nedílnou součástí. S diváckou kulisou se postupně rozvíjí i atmosféra spojené s fotbalem.

V českých zemích byl prvním fotbalovým klubem klub Loučeň, kde hrabě Alexandr Thum dovezl ze své cesty do Anglie fotbalový míč a herní pravidla. Dále na konci 19. století a na začátku 20. století vznikají nejstarší české kluby. Mezi ně patří například Sparta, Slavia, Bohemians a Viktoria Žižkov.

Jak je již uvedeno s rozvojem a rozšiřováním divácké obce se rozvíjí i atmosféra na zápasech. Mezi fanoušky jednotlivých klubů vzniká rivalita a ta se postupně přenáší i mimo zápasy. Vznikají různé nežádoucí projevy této rivality a postupně se generuje pojem divácké násilí.

Divácké násilí je rozšířené nejprve zejména v Anglii, poté v celé Evropě a v Latinské Americe. V Latinské Americe velmi narostla obliba fotbalu. Tamní klima a již zmíněná nenáročnost jej činí jednou z nejdostupnějších lidových zábav. Bohužel se zde projevuje i pro tyto země typická vznětlivost a emocionálnost. Ve 30. letech se zde formují různé militantní skupiny a jejich činnost dosáhla vrcholu v letech 60. V souvislosti s fotbalem zde celkem často dochází i k vraždám. V 80. a 90. letech dvacátého století existuje v Latinské Americe celá řada militantních skupin s poměrně vysokou základnou. Obdobná situace se vytvořila i v ostatních zemích Latinské Ameriky jako je Peru, Chile, Uruguay či Columbie.

Naproti tomu Severní Amerika není fotbalem v evropském pojetí nijak výrazně zasažena. Soccer, tedy evropský fotbal, není dominantním sportem a slovy některých fanoušků je považován za zženštilý sport. Nepodařilo se mu dosáhnout takové popularity jako americkému fotbalu, který je spíše obdobou evropského rugby. Násilnosti v souvislosti se soccerem jsou tedy spíše ojedinělými akcemi jednotlivců než organizovaným chováním.

Samostatnou kapitolou v oblasti diváckého násilí je situace v Asii. Zde se jeho intenzita liší z hlediska regionů a prolínají se do něj i různé národnostní či etnické problémy. K významným událostem v asijské historii diváckého násilí patří například usmrcení šestnácti osob při nepokojích na zápase v Kalkatě v roce 1980.

V rámci středního východu je velmi silný vliv etnických rozporů. Určité skupiny fanoušků ultras existují například v Izraeli, ale i zde bývají nepokoje v souvislosti s fotbalovým zápasem spíše spontánní záležitostí než organizovanou činností.

Specifická situace je v Japonsku. Zde prakticky neexistují organizované skupiny výtržníků a negativní projevy se omezují na házení předmětů na plochu či obdobné přestupky.

Japonští fanoušci jsou tak ve světě velmi oblíbení a jejich výskyt je hojný i na šampionátech jako je mistrovství světa či EURO.

V Číně je situace ovlivněna politickým systémem a tak se negativní projevy chování vyskytují spíše než v návaznosti na fotbalové utkání jako spontánní projevy davového jednání.

Na africkém kontinentě je situace ovlivněna tak jako v části Asie spíše sociálními, etnickými a politickými problémy než fotbalem. Přestože je zde fotbal poměrně populární a řada afrických hráčů se prosadila i v Evropě, bezpečnostní infrastruktura a stav stadionů je další příčinou problémů. Přesto se zde organizované fotbalové násilí evropského stylu v podstatě nevyskytuje.

Stejně jako fotbal, vzniklo i divácké násilí v Evropě opět Anglii. Různé výtržnosti provázely fotbal od jeho vzniku, avšak klasické organizované násilí vzniká v šedesátých letech minulého století. Zpočátku i zde hrála významnou roli společenská situace a různá hnutí. Nejvýrazněji se do situace promítlo hnutí Moods, které vyjadřovalo odmítání tehdejší společenské situace. Dále pak to bylo především hnutí Skinheads. Hnutí Skinheads přineslo do fotbalu projevy nacionalismu a rasismu. Dalším doprovodným jevem bylo nadužívání alkoholu. Vznikaly tak gangy hooligans, které byly sice spjaty s určitým klubem, ale operovaly již zcela samostatně a problémy vyvolávaly nejen na, v té době bezpečnostně nevybavených stadionech, ale i mimo ně.

Tato subkultura se začala šířit i do ostatních evropských zemí. K masivnímu šíření tohoto jevu Evropou docházelo především v 70. letech minulého století. Zcela otevřeně se vznikající gangy hlásily ke svým britským vzorům a v mnohém je napodobovaly. Do té doby nepřipravené bezpečnostní složky se postupně začaly učit jak na situaci reagovat. S tímto docházelo i k reakci ze strany hooligans, kteří rovněž přizpůsobovali svou taktiku tak, aby účinněji odolávali policejním opatřením. Nejzásadnější změnou byla skutečnost, že se stadiony postupně přizpůsobovaly situaci a vznikala řada nových bezpečnostních prvků, které prakticky zabránily střetům na stadionech. Násilí se tedy začalo přesouvat do měst mimo stadiony. Fanoušci rovněž pochopili, že pokud se budou svým zevnějškem hlásit ke svému klubu, budou snadno identifikovatelní a policie dokáže rychleji reagovat na jejich případné střety. Začala se tvořit samostatná móda hooligans, která znemožňuje jejich

snadnou identifikaci, ale přesto charakterizuje danou subkulturu. Současní hooligans zpravidla oblékají některou ze známých britských značek.

V druhé polovině minulého století došlo k několika významným tragediím, které sehrály zásadní roli při tvorbě nových opatření. Tato opatření byla provedena na legislativní rovině, v rámci infrastruktury stadionu a taktice bezpečnostních složek a klubů při předcházení nežádoucích jevů v souvislosti s fotbalovými utkáními.

Pravděpodobně nejznámější tragédií byla situace na stadionu Heysel v Bruselu v roce 1985. Jednalo se o finálový zápas Evropského poháru mezi celky Liverpoolu a Juventus. Vlivem nepokojů došlo ke zřícení oddělovací zdi, pod jejímiž troskami zahynulo třicet devět fanoušků. Přestože tato událost neměla nejvíce obětí, měla zásadní význam pro vnímání situace odpovědnými orgány.

Jednou z příčin tragédie byla skutečnost, že stadion byl v žalostném stavu. Na podkladě události rozhodla UEFA o nutnosti klasifikace stadionů a jejich povinnou vybavenost bezpečnostními prvky. Angličtí fanoušci dostali pětiletý zákaz účasti na mezinárodních soutěžích, což pro kolébku fotbalu bylo velkým ponížením. Anglie samotná na to reagovala vypracováním dnes jednoho z nejlepších preventivních systémů proti diváckému násilí. Tento sestává z velmi propracované legislativy, která brání nevhodnému chování celou řadou opatření a to nejen represivními. Zcela jasně definuje povinnosti zúčastněných subjektů a zaměřuje se na veškeré možné příčiny vzniku problému, které účinně omezuje.

V roce 1989 na stadionu Hillsborough vlivem špatných rozhodnutí došlo k usmrcení devadesáti šesti fanoušků.

Další vysoký počet obětí byl zaznamenán v roce 1982 v Moskvě při utkání poháru UEFA mezi celky CSKA Moskva a FC Herenwen. Nastalý zmatek a tlačenice si vyžádala dle některých zdrojů až 300 obětí. Z důvodů snahy o bagatelizaci události není přesné číslo známo.

Je zde však řada dalších méně známých událostí, které co do počtu obětí mají tragičtější bilanci. Dosud největší počet obětí si vyžádala událost v Limě v roce 1964. Na národním stadionu došlo ke střetu fanoušků Peru a Argentiny, podle jejichž názoru bylo sporné rozhodnutí rozhodčího. Výsledkem bylo 318 mrtvých. Jedná se tedy dosud o největší tragédii svého druhu. Z hlediska vzniku tragédie stojí za zmínku požár stadionu

v Bradfordu v roce 1985. Požár vznikl zapálením shromážděných transparentů a vyžádal si celkem 56 obětí.

Výčet neobsahuje všechny události, kdy došlo k usmrcení fanoušků. Všechny mají však stejné příčiny. Konflikt, který následně přeroste ve zmatek a tlačenci. Dokonce i při požáru stadionu není hlavní příčinou smrti oheň, ale následné ušlapání.

Mezi nejčerstvější události se zařadil masakr v Egyptě v únoru 2012. Konflikt mezi fanoušky Al Masrí a Al Ahlí si vyžádal 73 mrtvých. Tato událost je pouhým potvrzením faktu, že i když se z dnešního pohledu díky bohaté historii jeví problematika jako poměrně stará, je stále aktuální.

1.2 Současná situace v ČR

Česká republika prošla v oblasti diváckého násilí obdobným vývojem jako jiné země bývalého východního bloku. Problémoví fanoušci se do jisté míry inspirovali situací v západní Evropě a pokoušeli se aplikovat své jednání na podmínky, které byly v Československu před rokem 1989 výrazně odlišné od svobodné části Evropy. Komunistický režim však dokázal nežádoucí projevy poměrně výrazně potlačovat. Přesto za zmínku stojí akce jako například zdemolování vlaku z Bánské Bystrice v roce 1985 spartánskými fanoušky. Stejně tak jako celá Česká republika prošla scénou diváckého násilí za posledních dvacet let bouřlivým vývojem, jak co do složení problémových diváků a skupin přes systém jejich organizace a konče jejich projevy. I přes uvedený vývoj se však pro současnou situaci dá konstatovat, že situace v oblasti diváckého násilí v České republice je za posledních několik let poměrně stabilní.

Největšími hrozbami jsou skupiny Skinheads a Hooligans. Skinheadské hnutí se v České republice objevuje v osmdesátých letech minulého století a přes prvotní nevyhraněný stav, kdy se jednalo o určitou snahu o vymanění se z tehdejší uniformity společnosti a projevovalo se jako nesouhlas s tehdejším režimem, se hnutí vyvinulo do dnešní nacionalistické a ultrapravicové podoby. Realizace členů skinheadských skupina na fotbalových zápasech dokladuje situaci, že česká chuligánská scéna je do jisté míry propojena s ultrapravicovou scénou politickou. Skupiny Hooligans se tedy skládají jak z členů různých skinheadských uskupení, tak z členů, kteří se angažují pouze v oblasti diváckého násilí a tato uskupení se různě vzájemně prolínají. Hledání příčin vzniku těchto

skupin a pozadí jejich jednání je otázkou spíše psychologickou nebo sociologickou a není předmětem této práce.

Oblast diváckého násilí a problémového jednání můžeme při popisu současného stavu rozdělit do čtyř základních kategorií:

- používání pyrotechniky,
- násilné střety jednotlivců a skupin,
- výtržnosti,
- rasistické projevy.

Divácké násilí je úzce spojeno s fotbalovými zápasy, ale nelze se domnívat, že se vyskytuje pouze na těchto zápasech, jak je někdy laicky chápáno a médií prezentováno. Výskyt patologických jevů diváckého násilí můžeme spatřovat v těchto obdobích:

- v období před zápasem,
- v průběhu zápasu,
- v období po ukončení zápasu,
- při jiné, pro členy skupiny významné, příležitosti.

Postupnými úpravami činnosti pořadatelské služby a vybavení stadionů se podařilo částečně omezit patologické projevy přímo na stadionech. Na většině stadionů nemají diváci protilehlých táborů možnost se střetnout z důvodů rozdělení sektorů. Nedá se tedy v současné době hovořit o zásadních střetech v průběhu fotbalového zápasu. V tomto období je nejvýznamnějším problémem používání pyrotechniky v hledišti. Tato činnost je problémová z několika hledisek. V první řadě je používání pyrotechniky omezeno vyhláškou báňského úřadu a je zcela zakázáno při konání sportovních akcí. Zde je zcela zřejmým důvodem zajištění bezpečnosti diváků, neboť použití byť minimálních zápalných pyrotechnických složí je natolik nebezpečné, že jej nelze provozovat v blízkosti dalších osob, která je v hledišti zcela zřejmá. V druhé řadě je zde spousta fotbalových předpisů, ať už na úrovni UEFA nebo Fotbalové asociace České republiky, které jsou zaměřeny proti používání pyrotechniky na stadionech a uvedené organizace prostřednictvím svých delegátů na utkáních sledují, jak jsou tyto předpisy dodržovány. Fotbalové kluby v České

republike vynakládají nemalé prostředky právě na pokuty za porušování těchto předpisů svými diváky.

Celou skutečnost okolo používání pyrotechniky v hledišti ztěžuje fakt, že společensky je toto jednání vnímáno do jisté míry pozitivně a jako takové je společensky tolerováno. Tento postoj však vychází z neznalosti věci a rizik s tím spojených.

Násilné střety jednotlivých skupin můžeme rozdělit na spontánní a organizované. Organizovaná střetnutí výrazně převládají a místem střetu zpravidla není stadion či jeho okolí. Oblíbená místa jsou monitorována policií, a proto dochází k jejich častým změnám. Je zcela zřejmé, že k těmto střetnutím dochází mimo dobu zápasu a to převážně v období před zápasem. Z hlediska výsledku bitky je tento prezentován různými způsoby na následném fotbalovém zápase (vyvěšením banerů vzhůru nohama, zapálením šály soupeře apod.).

Zabránění těmto střetům je velmi složité. V dnešní době komunikační techniky lze snadno měnit dohodnuté časy a místa jako reakci na akce policie. Prevence v této oblasti si vyžaduje vysoké nasazení policejních sil a jejich rychlé reakce na zjištěné informace, které se neustále mění. Pořadatel nemá v této oblasti jakékoli právní či technické možnosti a tento úkol zůstává v rukou policie. Zde je velký prostor pro legislativní překážky takového jednání, které by omezily pohyb problémových osob nejen na stadionu, ale v den zápasu, kdy k těmto střetnutím dochází nejčastěji, i v daném teritoriu, městě apod.

Výtržnosti jsou další kategorií problémového jednání. Jako takové jej nelze konkrétně specifikovat, protože může mít řadu podob. K výtržnostem dochází převážně mimo stadion, ale do jisté míry i na stadionu v průběhu zápasu. Vzhledem k absenci legislativy, která by účinně omezovala pyrotechniku na stadionech, je například i její použití na stadionu či v průběhu dnes oblíbeného společného pochodu fanoušků z určitého místa na stadion, často kvalifikováno jako výtržnictví. Je však nutné si uvědomit, že toto řešení je voleno jako zástupné. Výtržnosti jako takové mají spíše charakter ničení majetku, slovních ataků, vzájemného napadání apod., mnohdy s prvky davového chování. Výtržnosti jsou nejčastějším důvodem přerušení zápasu či zásahu policie na stadionu.

Rasistické projevy nejsou tak zásadní z hlediska množství skutků s tímto podtextem, ale zejména z hlediska nebezpečnosti tohoto jednání. Proto je mu ze strany organizací, jako je UEFA a Fotbalová asociace České republiky věnována velká pozornost.

Zejména UEFA si uvědomuje potenciál, který v sobě fotbal obsahuje v oblasti pozitivního působení zejména na mládež. Heslem UEFA je respekt a fair play. Jakékoli rasistické projevy jsou v příkrém kontrastu s touto koncepcí, a proto je jakékoli jednání tohoto typu v hledištích tvrdě sankcionováno a pro domácí klub představuje velkou finanční zátěž v podobě následných pokut.

Rasistické projevy mohou být pronášeny na hráče tmavé pleti (bučení apod.) nebo na klub soupeře jako takový (jude Slavie apod.). U řady z těchto projevů je však jejich řešení velmi problematické. Jednak z důvodu nejasnosti, zda se skutečně o rasistický projev jedná (například názvy klubů s předponami jude) a také pro obtížnost jejich dokumentace a prokazování viny konkrétním jednotlivcům.

Dalším významným rizikem je pozornost médií, která s oblibou komentují tyto projevy na stadionech. Záměrná pozornost ze strany médií je z hlediska boje proti této činnosti spíše kontraproduktivní, neboť dává aktérům a jejich projevům jimi žádanou publicitu a poukazování na neschopnost tyto problémy rychle a efektivně řešit a sankcionovat posiluje problémové diváky v jejich konání.

Přestože výše uvedené kategorie aktivit nemohou zahrnovat veškeré patologické jevy, které spatřujeme na fotbalových zápasech a v souvislosti s nimi, dá se říci, že kromě výjimek a náhodných incidentů způsobených jednotlivci, jsou tyto kategorie výčetem převážně většiny problémů a nežádoucích aktivit, které spatřujeme na fotbale. Celá řada z nich se při letném hodnocení nejeví jako příliš riziková. Je však třeba si uvědomit, že se jedná a aktivity převážně organizované a dlouhodobé. Při zvážení všech souvislostí nutně dojdeme k závěru, že nebezpečnost takového jednání je daleko vyšší než se jeví zpočátku. Jedná se zde o systematické ohrožování pořádku a bezpečnosti a proto je nutné těmto rizikům i systematicky čelit pomocí vhodných opatření. Tato opatření musí jednoznačně označit odpovědnost jednotlivých subjektů, které se na organizaci fotbalového zápasu účastní a dát jim do ruky účinné nástroje jak problému čelit. Nelze tedy označit pouze jeden subjekt a tento činit odpovědným. Jak bylo výše řečeno, převážná část aktivit se děje v období před nebo po zápase. Místem tedy není stadion, ale příchodové a rozchodové trasy, popřípadě jiná místa. Zde nelze žádat odpovědnost po organizátorovi, tedy po fotbalovém klubu, neboť místem jeho pravomoci, pokud se dá o pravomoci hovořit, je pouze prostor stadionu. Naopak preventivní působení policie v soukromých prostorách, tedy na stadionech, je také přinejmenším diskutabilní.

Současná situace v oblasti řešení diváckého násilí

V oblasti řešení diváckého násilí lze spatřovat určité snahy o prosazení změn zhruba od roku 2006. Tyto změny souvisejí se snahami reformovat určité činnosti policie, která měla a má na řešení problematiky největší podíl a to včetně nákladů. Aby mohla tyto náklady snížit, musí jednoznačně snížit svůj podíl na zabezpečování pořádku na fotbalových zápasech a v souvislosti s nimi. Tato činnost musí být buď převedena pod jiné subjekty, nebo musí být vytvořena taková opatření, která vytvoří bariéru nežádoucímu chování již v prvopočátku a následného řešení nebude třeba.

Můžeme tedy vnímat oba tyto směry. Jednak snahu o větší zapojení fotbalových klubů a snahu o legislativní opatření, která by plnila výraznou preventivní funkci.

Zákon o podpoře sportu č. 115/2001 Sb.

Zákon o podpoře sportu ve své základní podobě stanovuje postavení sportu jako takového a zadává úkoly jednotlivým subjektům, které se podílejí na jeho organizaci. Tento zákon ve své současné podobě nařizuje vlastníkovi sportovního zařízení povinnost vyvěsit návštěvní řád. Tímto opatřením se tedy celá řada jednání, která v době minulé nebyla takřka postižitelná, stává přestupkem, pokud jsou řádně ošetřena návštěvním řádem. Tento akt má za následek, že odpovědnost za konání na sportovišti je svěřena do rukou vlastníka.

Vlastník má za povinnost učinit veškerá dostupná opatření, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti osob a majetku. Teprve v případě, když tato opatření selžou, je povinen požádat o zákrok policie. Zde je ovšem na místě otázka, co lze považovat za dostupná opatření. Jistě si lze představit větší počet i kvalitu pořadatelské služby, nicméně je nutné zvažovat finanční možnosti klubů a efektivitu těchto opatření. Zákon zde nicméně pamatuje na skutečnost, že ani při přijetí všech dosud známých opatření, která jsou v možnostech klubu, nelze některé situace zcela vyloučit a zákrok policie je zde na místě.

K zajištění vymahatelnosti výše uvedené povinnosti vlastníka, potažmo organizátora sportovního podniku, je zde možnost udělení sankcí. Těmito sankcemi může být pokuta, případně uskutečnění sportovního podniku bez diváků.

Rovněž lze požadovat po vlastníkovi uhrazení nákladů spojených se zákrokem policie, který by byl důsledkem nepřijetí vhodných opatření k zajištění bezpečnosti. Toto opatření v sobě zahrnuje dva prvky. Zaprvé zdůrazňuje odpovědnost vlastníka za bezpečnost

v průběhu sportovní události a za druhé má za úkol znemožňovat nahrazování činnosti pořadatelské služby policií.

I přes určitá úskalí z hlediska názvosloví, jako je rozlišování vlastníka stadionu a organizátora sportovního podniku, kde se může jednat o rozličné subjekty či nejasnosti v oblasti případného účtování nákladů zákroku policie lze základní filozofii zákona považovat za správnou.

Zákon o Policii České republiky 273/2008 Sb.

Jak bylo výše uvedeno, převážná část problémů v oblasti porušování veřejného pořádku probíhá v období před nebo po zápase. Vlastník nebo provozovatel stadionu má sice odpovědnost za zajištění bezpečnosti osob na organizovaném podniku, ale tato odpovědnost nemůže být přenesena do veřejného prostoru. Účast policie na zajišťování bezpečnosti v souvislosti s fotbalovými zápasy je tedy nezbytná. Zajištění bezpečnosti v obecné rovině je dáno § 2 zákona o policii, kde se uvádí, že úkolem policie je ochrana bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku, předcházení trestné činnosti, plnění úkolů podle trestního řádu a dalších úkolů na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené policii zákony.

Zákon nerozlišuje za jakých okolností může k ohrožení bezpečnosti docházet ani za jakých okolností má policie tyto úkoly plnit. Je tedy zcela zřejmé, že tyto úkoly policie plní nezávisle na okolnostech a z tohoto důvodu nebude možné, aby policie na zabezpečení fotbalových utkání kdykoli v budoucnosti zcela rezignovala.

K prosazování práva a za účelem plnění úkolů je policie vybavena oprávněními, která mohou být v případě nutnosti využívána. V § 52 zákona o policii je uveden výčet donucovacích prostředků, které lze použít při zákroku policie proti osobám.

Z hlediska fotbalových utkání jsou však významnější spíše tato zákonná ustanovení:

- vyžadování pomoci od osob a orgánů (§ 18),
- vstup do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek (§ 40).

Vzhledem k filosofii, že zajištění bezpečnosti je úkolem všech, je úzká spolupráce s organizátorem akce zcela nezbytná. Tato spolupráce je do jisté míry i vynutitelná zákonem. Aby však byla zajištěna potřebná efektivita je vždy výhodnější založit uvedenou

spolupráci na základě osobní znalosti a potřebě dosažení společného cíle zajištění bezpečnosti než její formální rovina daná zákonem.

Preventivní působení policie na stadionu je pouze otázkou zvolené taktiky. Preventivní přítomnost nebo nepřítomnost policie na stadionu byla v průběhu realizace policejní reformy jednou z velmi diskutovaných oblastí. Byla často vnímána veřejností, jako kdyby se jednalo o povinnost danou právní úpravou, což byla mylná interpretace této věci. Rovněž je mylnou představou ponechání bezpečnosti na stadionu za všech okolností pouze na pořadateli, který není na řešení většího narušení pořádku uvnitř stadionu legislativně vybaven. Naopak v případě vážného ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti je úkolem a tedy i povinností policie provést zákrok, k jehož provedení je vybavena výše uvedenými a dalšími oprávněními. Stanovení principů kdy a za jakých okolností policie zakročuje na stadionu je právě otázkou spolupráce mezi policií a klubem s ohledem na místní podmínky. V případě, že spolupráce neprobíhá na úrovni neformální, je zde tedy možnost použití zákona.

Uvedený výčet oprávnění policie není zdaleka úplný. Obsahuje pouze oprávnění, která mají k organizaci fotbalového utkání nejbližší a jeví se jako nejvýznamnější pro tuto oblast. Další oprávnění policie vycházejí například z trestního řádu a jiných norem.

Na rozdíl od uvedeného Zákona o podpoře sportu neprošel Zákon o policii úpravami, které by rozšiřovaly oblast řešení diváckého násilí, neboť oprávnění policie v této oblasti byla shledána jako dostačující.

Zákon číslo 40/2009 Sb., Trestní zákoník

Dnem 1. ledna 2010 nabyl účinnosti nový trestní zákoník, který přinesl poměrně rozsáhlé změny. Nahradil do té doby platný trestní zákon, který byl již poměrně zastaralý a stále obsahoval prvky ideologického náhledu na vinu a trest.

Jedním z nosných prvků nového trestního zákoníku je skutečnost, že klade výrazně větší důraz na ukládání alternativních trestů ve všech vhodných situacích.

Z hlediska skutkových podstat trestných činů v souvislosti s diváckým násilím však tato změna nepřinesla nic nového. Poslední úpravu, která pocházela z roku 2006, převzal nový trestní zákoník beze změn. Podmínky výtržnictví, tedy, že skutek je páčán veřejně a jedná se zde o hrubou neslušnost nebo výtržnost, což jsou dost obecné pojmy, rozšířila již předchozí úprava o zdůraznění trestu u obdobných jednání, kterých se pachatel dopouští

v souvislosti se sportovní akcí, jejím průběhem či přípravou. V současné úpravě má trestný čin výtržnictví následující znění:

§ 358

Odst. 1

Kdo se dopustí veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném hrubé neslušnosti nebo výtržnosti, zejména tím, že napadne jiného, hanobí hrob, historickou nebo kulturní památku anebo hrubým způsobem ruší přípravu nebo průběh organizovaného sportovního utkání, shromáždění nebo obřadu lidí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

Odst. 2

Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li uvedený čin:

- a) opětovně, nebo
- b) jako člen organizované skupiny. [7]¹

Uvedené ustanovení určuje jako jediné konkrétní skutkovou podstatu s výslovně uvedenou souvislostí ke sportovní akci. Trestní zákoník však dává výčet celé řady obecných skutkových podstat, které lze použít na kvalifikaci celé řady jednání v souvislosti s diváckým násilím. Trestné činy jako je ublížení na zdraví nebo poškozování cizí věci lze bez problémů aplikovat jak na jednání před nebo po ukončení zápasu, tak na jednání fanoušků přímo na stadionu.

Nově byla do trestního zákoníku vložena sankce v § 52, kde pod písmenem i) je uveden trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce. Tento trest je jistě pro pachatele méně omezující a při jeho efektivním využití plně naplňuje potřebu zajištění bezpečnosti. Podstatnou skutečností je fakt, že soudem vyslovený takovýto zákaz se nevztahuje pouze na místo, kde se akce koná, ale i na okolí tohoto místa či na přemísťování se na toto místo. Zákaz lze udělit na dobu až 10- ti let. Tento trest plně vyhovuje filosofii zamezení problémovým divákům účasti na sportovním, převážně fotbalovém dění, kam nespadá pouze utkání samotné. Takto odsouzený pachatel má řadu dalších povinností, které spočívají zejména v plnění úkolů uložených probačním úředníkem. Probační a mediační

¹ [7] ŠÁMAL, Pavel. Trestní zákoník: komentář. 1. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2009-2010. ISBN 97880740017892.

služba úzce spolupracuje s Policií České republiky a takto lze zabezpečit efektivní dohled nad dodržováním uvedeného zákazu. Faktem ovšem zůstává, že počet odsouzených stále tvoří zlomek z celkového množství problémových diváků, aby se dalo hovořit o efektivním využití. Pouhá existence této možnosti však do budoucna dává bezpečnostním silám účinný nástroj k omezení počtu problémových diváků.

K diskusím zda jsou uvedené skutkové podstaty a sankce v podmínkách České republiky dostačující či nikoli není na místě se vyjadřovat. Skutečností ovšem zůstává, že stále ještě nejsou tato ustanovení plně využívána.

Zákon číslo 200/1990 Sb. o přestupcích

Použití zákona o přestupcích na skutečně efektivní řešení diváckého násilí se jeví jako neúčelné. Společenská nebezpečnost jednání je při znalosti souvislostí výrazně vyšší a překračuje zpravidla hranice přestupkového jednání. Rovněž sankce, které lze za spáchaný přestupek uložit nemají žádný dopad na jednání pachatele a nevedou k jeho nápravě. Za zmínku stojí snad jedině § 47 písmeno f) které umožňuje kvalifikovat jako přestupek jednání, kdy pachatel poruší podmínky uložené na konání sportovních akcí. Těmito podmínkami je dodržování návštěvního řádu. Zde je patrná souvislost na zákon o podpoře sportu, kdy vlastník stadionu je povinen návštěvní řád, tedy tyto podmínky, veřejně vyvěsit. Takto lze postihovat celou řadu jednání, která nejsou v žádné jiné normě taxativně vyjmenována. Například házení různých předmětů na hrací plochu, vstup do zázemí stadionu a podobně.

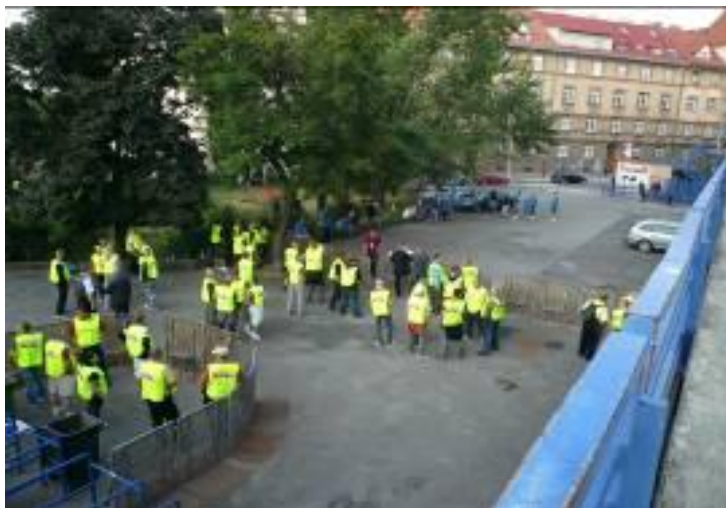
Činnost pořadatelské služby

Přístup klubů k zajišťování bezpečnosti na svých stadionech se liší klub od klubu. Přestože určité požadované standardy musí být zabezpečeny, je činnost klubu, jakožto organizátora akce v jeho přístupu k zajištění bezpečnosti ovlivněna zejména těmito faktory:

- filosofie přístupu k zajištění požadovaných standardů,
- osobnost bezpečnostního manažera a jeho postavení v klubu,
- zkušeností klubu z vyšších soutěží (UEFA),
- finanční situace klubu.

Základní filosofii určuje převážně vedení klubu. Vedení klubu se orientuje především na sportovní a marketinkovou stránku činnosti. Vzhledem k stále nedostatečnému vymáhání

plnění bezpečnostních standardů není vedení klubu nuceno věnovat bezpečnostním otázkám pozornost, kterou si vyžadují. Vedení klubu volí zpravidla taktiku nejmenšího odporu a snaží se s problémovými fanoušky vycházet i za cenu ústupků v bezpečnosti.

Obr. 1. Příprava bezpečnostní služby na prohlídky

Typickým příkladem je zavírání očí nad používáním pyrotechniky. Na druhou stranu je nutné vzhledem k legislativním možnostem a nedostatkům v systému tento postoj chápat jako pochopitelný. Není výjimkou ani skutečnost, že vedení klubu považuje některé výstřelky fanoušků za vytváření atmosféry, která k fotbalu patří i za cenu ohrožování bezpečnosti.

Z hlediska manažera odpovědného za bezpečnost není rovněž v českých klubech možné hovořit o jednotnosti jeho postavení a kompetencí. Některé kluby mají tuto funkci sloučenu s funkcí správce apod. Některé kluby mají dokonce tuto pozici obsazenu dobrovolníkem bez pracovního vztahu ke klubu. Nedobrou praxí téměř ve všech klubech zůstává, že bezpečnostní manažer má zpravidla minimální rozhodovací kompetence k investicím do bezpečnostní infrastruktury stadionu či stanovení filosofie k bezpečnosti. Tento paradox je v příkrém rozporu s přístupem vyspělých zahraničních klubů. Rovněž pouze minimum těchto pracovníků má dostatečné zkušenosti. Tyto zkušenosti lze získat zejména při zápasech organizovaných UEFA, kdy je vyšší tlak na plnění bezpečnostních standardů.

Finanční situace klubu je pro investice do bezpečnosti rozhodující. Z tohoto se neodvíjí pouze vybavení stadionu bezpečnostními prvky, ale následně i počet a kvalita pořadatelů. Kluby opět volí různé systémy, které jsou v rozdílných cenových úrovních a kvalitách.

Žádný z klubů nemůže zaměstnávat trvale stovky členů pořadatelské služby jako své kmenové zaměstnance, proto je problém řešen níže uvedenými modely.

Ideálním řešením je outsorcování kvalitní bezpečnostní agentury, která má dostatek zkušeností na určeném stadionu. Kvalitním řešením je pořadatelská služba na dvou úrovních. Větší počet pořadatelů, kteří jsou určeni pro poskytování služeb. Jedná se zejména o poskytování informací, případně provádění bezpečnostních prohlídek u vstupů apod. další skupinou je početně menší skupina pořadatelů, kteří jsou organizováni a vycvičeni k provedení případného zákroku proti problémovým fanouškům před příchodem policie. Tato činnost je náročná zejména na kvalitu členů této skupiny, neboť nejsou chráněni legislativou nad rámec běžného občana a postupují v rámci nutné obrany či krajní nouze.

Dalším modelem je organizování pořadatelské služby, ať už na základě placené či dobrovolné činnosti, nicméně skupinou pořadatelů, kteří mají se stadionem a touto činností menší zkušenosti a nejsou centrálně organizováni. Zde se kvalita služby liší od prvního modelu poměrně zásadně. Zatímco od outsorcované bezpečnostní služby lze očekávat a také vyžadovat určitou profesionalitu, od dobrovolníků či neorganizované skupiny toto lze vyžadovat jen stěží. V takovýchto případech je kladen větší tlak na Policii České republiky, která i přesto, že její síly jsou umístěny mimo stadion, musí být připravena rychle zasáhnout, neboť předpoklad selhání pořadatelské služby je poměrně vysoký.

1.3 Fotbal versus hokej

V České republice se projevy diváckého násilí vyskytují nejvíce v souvislosti s fotbalovými utkáními. Zde jeho projevy naprosto dominují a obdobná nebo spíše stejná situace je i v ostatních evropských zemích. V určité míře se však vyskytuje tento fenomén i v jiných sportovních odvětvích. V České republice se jedná především o futsal a lední hokej. Zde se však ve srovnání s fotbalem jedná o nepříliš významné aktivity problémových diváků a proto je veškeré úsilí k řešení problému směřováno převážně na fotbal. I když výsledky preventivních aktivit lze aplikovat i na jiná sportovní odvětví.

Příčin této skutečnosti je několik. Lze uvést například okolnosti vyplývající z historie diváckého násilí. Je pravdou, že divácké násilí se vyskytovalo již v dávné minulosti u rozdílných druhů sportu, ale současnou scénu ovlivňuje především historie diváckého

násilí dvacátého století. Zde zcela jednoznačně dominuje fotbal. O příčinách a historii bylo hovořeno v předcházející části práce.

Dalším faktorem je samozřejmě popularita fotbalu jakožto sportu. Ta je výrazná po celé Evropě, Českou republiku nevyjímaje. Ostatní sporty jsou v popularitě daleko za fotbalem a liší se v jednotlivých zemích nejen mírou popularity, ale i charakterem problémů, které sebou přináší. Například Poláci považují za svůj národní sport závody na ploché dráze.

To je pro ostatní národy a země naprosto minoritní sport. S projevy diváckého násilí a narušování veřejného pořádku na ploché dráze se setkáváme i u nás na Markétě, která pořádá závody v rámci světového mistrovství. V této souvislosti zřejmě nikoho nepřekvapí, že v České republice se divácké násilí projevuje v menší míře při hokejových zápasech. Lední hokej patří vedle fotbalu k dalšímu sportu, který se těší diváckému zájmu. Lední hokej lze považovat za český národní sport. Výrazný rozdíl v organizaci však spočívá v tom, že hokej se pořádá v uzavřených halách. To je další z faktorů, že projevy nevhodného chování nedosahují, především na uzavřených stadionech, takové intenzity jako na fotbale. Jak bylo výše zmíněno, projevy diváckého násilí se neomezují pouze na stadion. Přesto je právě na stadionu jeho prezentace nejvíce viditelná a nejvíce vnímána veřejností skrze média.

Problémové chování na stadionu se soustředilo v posledním období převážně na používání nepovolené pyrotechniky. Toto naplňuje potřebu problémových fanoušků na sebe upozornit. Zde má problémový fanoušek hokeje vzhledem k charakteru hry a místa zápasu omezené možnosti. Jednoduše nelze používat pyrotechniku v takovém množství jako na otevřeném stadionu. V uzavřené hokejové hale platí jiné fyzikální zákony. I když se například dýmavnice či bengálské ohně čas od času na hokejových utkáních vyskytují, je to v nesrovnatelně nižší míře než na otevřeném fotbalovém stadionu. Ledová plocha v uzavřené hale znemožňuje rychlý rozptyl jakéhokoli dýmu a masivní použití pyrotechniky. Toto nevyhnutelně končí ukončením zápasu z důvodů nemožnosti pokračovat.

Fotbal nezná hranice mezi státy. Tyto hranice jsou spolu s fotbalem překračovány i problémovými fanoušky, kteří sebou přináší divácké násilí. Zde dochází k předávání zkušeností, přijímání vzorů a vzniku nových rivalit či koalic. To je možné pouze na fotbale. Stejně tak jako českým fanouškům a fanouškům ostatních zemí není zcela

pochoitelná popularita a s ní spojené násilí na ploché dráze, tak například anglický fanoušek plně nerozvine organizované problémové chování na ledním hokeji.

Tyto zmíněné okolnosti, spolu s řadou dalších s největší pravděpodobností znamenají, že divácké násilí v souvislosti s ledním hokejem či jinými sporty nedosáhne stejné razance a rozsahu jako divácké násilí páchané v souvislosti s fotbalem.

Přesto se vyskytují události, které jakoby zpochybňovaly výše uvedené. Například nedávný incident na hokejovém zápase Vítkovice - Třinec. Zde byla zjištěna informace, že skupina fanoušků organizuje napadení vlaku u Havířova. Na základě této informace přijala policie opatření a uvedený vlak dozorovala.

Při druholigovém zápase mezi domácí Orlovou a Přerovem došlo k narušení veřejného pořádku. Fanoušci po výzvě pořadatele k ukončení chování, které mohlo vyústit v poškození hrazení, na pořadatele zaútočili. Po zásahu policie došlo u několika z nich k omezení svobody.

V minulosti byly zaznamenány problémy při přesunech fanoušků ze zápasu, resp. na rozchodových trasách. Jejich hlučné chování v prostředcích hromadné přepravy osob vyústilo v několik akcí policie. Vždy se však jednalo o dílčí problémy, které se podařilo eliminovat. Přestože média obdobné incidenty zpravidla zveličují a objevují se i zprávy o trendu přesunu diváckého násilí z fotbalu na hokejová utkání. Přesto dosud nedošlo k projevům diváckého násilí na hokejových utkáních natolik významným, aby bylo nutné řešit je prostředky ve stejném rozsahu jako divácké násilí na fotbale.

2 BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBY

2.1 Historie soukromých bezpečnostních služeb v ČR

Potřeba bezpečí je jednou ze základních lidských potřeb. Poptávka po bezpečnosti je tedy odedávna součástí lidské společnosti. Tam kde vzniká poptávka, se přirozeně začíná generovat i nabídka. Jisté formy nabídky bezpečnostních služeb můžeme pozorovat ve všech fázích vývoje lidské společnosti.

Bezpečnostní služby ve své modernější podobě začali působit převážně v Severní Americe, kde vznikly dosud známé společnosti jako například Pinkerton. Specialisté z Pinkerton se pak stali základem vzniku FBI.

Různé soukromé ozbrojené i neozbrojené bezpečnostní složky zajišťovaly ochranu soukromých firem a společností. Pro kapitalistickou společnost spojenou se soukromým vlastnictvím výrobních prostředků, která se vyznačovala konkurenčním bojem, jsou významné i různé informační služby, které postupně nabývaly charakter soukromých detektivních služeb. Tak tomu bylo i na území Rakousko-Uherska.

V Československé republice první soukromé bezpečnostní služby vznikaly již v období první republiky. Jednalo se o hlídací služby, ale vznikaly i soukromé detektivní kanceláře. Mezi známé prvorepublikové detektivní kanceláře patřil například Bubníkův detektivní ústav nebo Fóglarova detektivní kancelář. V průběhu druhé světové války přetrvaly pouze hlídací společnosti či firemní hlídací služby. Ke krátké obnově soukromých detektivů došlo po roce 1945, ale únorem 1948 byly opět zrušeny. Hlídací služby byly zabezpečovány hlídacími družstvy, především družstvy invalidů. K ochraně socialistického vlastnictví vznikly Závodní stráže, které přetrvaly až do roku 1990.

Činnost závodních stráží, ale i hlídacích služeb byla v roce 1983 upravena Vyhláškou Ministerstva vnitra č. 135/83. Tato vyhláška byla zrušena zákonem č.333/1991 Sb. Zákon o federální policii. Kladem této vyhlášky bylo to, že upravovala povinnosti a práva členů závodní stráže a to značně podrobně včetně použití zbraně.

V roce 1968 došlo k pokusu o obnovu soukromých detektivů. Toto období však nemělo dlouhé trvání. V roce 1988 bylo Nařízením vlády č. 1/88 Sb. O podpoře drobného podnikání sice toto podnikání povoleno, ale soukromých bezpečnostních služeb se to netýkalo. Poptávka byla nadále zajišťována hlídacími družstvy a Závodní stráží.

Po listopadu 1989 se pozvolna hlídací družstva začala měnit na soukromé bezpečnostní služby. Tak například vznikly soukromé bezpečnostní služby FENIX, ARGUS a další. I když v právním státě s občanskou společností a tržní ekonomikou mají soukromé bezpečnostní služby a v rámci nich i detektivní služby nezastupitelné místo celá řada žádostí na služby soukromých detektivů byla odmítnuta s tím, že takovéto služby nejsou potřebné. Přesvědčit státní orgány o tom, že soukromé detektivní služby mají místo všude tam, kde z nejrůznějších důvodů nemůže zasáhnout státní policejní aparát, nebylo vůbec jednoduché.

Polistopadové období bylo na druhé straně charakteristické tím, že tehdejší federální ministr vnitra Langoš a jeho náměstek Ruml silně podporovali příchod zahraničních civilně bezpečnostních služeb. Mezi první z nich patřila Civilní bezpečnostní služba Ziwilersicherheitsdienst Karla Weidmaiera z Mnichova, ale postupně i další. K výraznějšímu rozvoji soukromých bezpečnostních služeb došlo až v letech 1990 až 1992.

Po listopadu 1989 registraci činnosti provozovatelů soukromých bezpečnostních služeb prováděly odbory obchodu a služeb okresních či obvodních národních výborů podle zákona č. 105/90 Sb. o soukromém podnikání občanů. Jistým legislativním pokrokem bylo přijetí živnostenského zákona č. 455/1991 Sb., který zavedl koncesované živnosti na:

- podniky zajišťující ochranu majetku a osob,
- služby soukromých detektivů.

Přesto to soukromé bezpečnostní služby, zejména detektivní služby, neměly stále jednoduché. Neustále trval negativní postoj sdělovacích prostředků a politiků. Bylo argumentováno jakousi ochranou před bývalými pracovníky státní bezpečnosti a dlouho přetrvával názor, že zejména detektivní služby jsou působištěm právě bývalých pracovníků StB. Toto bylo omezeno tzv. velkým lustračním zákonem č. 451/1991 Sb.

Sektor soukromých bezpečnostních služeb od svých začátků usiloval o přijetí zákona o soukromých či civilně bezpečnostních službách. Již v roce 1991 tehdejší Asociace bezpečnostních a detektivních služeb Čech, Moravy a Slezska předložila jak České národní radě, tak Federálnímu shromáždění věcný záměr a paragrafované znění zmíněného návrhu zákona. Tato aktivita byla neúspěšná.

2.2 Legislativní rámec činnosti soukromých bezpečnostních služeb

Jak je výše uvedeno, legislativní rámec je charakterizován především zákonem č. 455/1991 Sb. živnostenský zákon, který prošel řadou novel. Významnou novelou bylo rozšíření koncesovaných bezpečnostních živností o Technické služby k ochraně majetku a osob. Dalším významným počinem bylo vydání nařízení vlády č. 469/2000 Sb., které vymezilo obsahové náplně jednotlivých koncesovaných bezpečnostních živností.

Přínosem byla novela živnostenského zákona č. 278/2008 Sb., který byl přijat společně s novelou zákona o policii. Velkým kladem tohoto zákona bylo, že upravil požadavky odborné způsobilosti, bezúhonnosti a také obsahové náplně soukromých bezpečnostních činností a převedl je přímo do živnostenského zákona jako § 6a odst. 1 a 2. Tato novela však neměla dlouhého trvání.

Další novela živnostenského zákona č. 155/2010 předchozí ustanovení zrušila. Požadavky odborné způsobilosti převedla u provozovatelů do přílohy 3. Živnostenského zákona a u zaměstnanců do přílohy 5. Živnostenského zákona. Obsahové náplně se převedly zpět do Nařízení vlády, jako normy nižší právní síly, a to NV č. 278/2008 ve znění z června 2010. Tato právní úprava platí dodnes.

Problematika odborné způsobilosti v sektoru soukromé bezpečnosti byla téměř dvacet let upravena nedostatečným způsobem. Platí to zejména pro oblast soukromých detektivních služeb. Živnostenský zákon zde sice pro držitele koncese požadoval středoškolské vzdělání s maturitou, neřešil však žádnou praxi.

Novela živnostenského zákona přijatá zákonem č. 274/2008 Sb. s účinností od 1. ledna 2009 zavedla kvalifikovaným způsobem požadavek odborné způsobilosti jak na provozovatele, tedy držitele koncesí, tak na pracovníky v sektoru soukromé bezpečnostní činnosti, služby soukromých detektivů i služby ochrany majetku a osob. Touto úpravou byla pozměněna novela živnostenského zákona. Následně byla provedena další novela zákonem č. 155/2010 Sb. s účinností od 1. srpna 2010. Zde se mění ta skutečnost, že takzvaným snižováním administrativní zátěže podnikatelů se dostává mimo živnostenský zákon popis činnosti soukromého detektiva. Tím se opět dostáváme do právního stavu před rokem 2008, kdy platilo vládní nařízení 469/2000 Sb., čímž převládají požadavky zákona 101/2000 Sb.

Z pohledu podnikatelů v živnostech služby soukromých detektivů a ostraha majetku a osob je důležitá část šestá, změna zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů. Změny podstatné pro oba obory jsou následující.

Odbornou způsobilost u živnosti Ostraha majetku a osob prokazuje:

- a) vysokoškolské vzdělání, nebo
- b) vyšší odborné vzdělání právního, bezpečnostního nebo obdobného zaměření, nebo
- c) střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru bezpečnostním nebo právním a 3 roky praxe v oboru, nebo
- d) střední vzdělání s maturitní zkouškou, 3 roky praxe v oboru a osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, nebo
- e) střední vzdělání s maturitní zkouškou, 3 roky praxe v oboru a dílčí kvalifikace pro činnost strážný podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 179/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

Odbornou způsobilost u živnosti Služby soukromých detektivů prokazuje:

- a) vysokoškolské vzdělání a 1 rok praxe v oboru, nebo
- b) vyšší odborné vzdělání právního, bezpečnostního nebo obdobného zaměření a 1 rok praxe v oboru, nebo
- c) střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru bezpečnostním nebo právním a 3 roky praxe v oboru, nebo
- d) střední vzdělání s maturitní zkouškou, 3 roky praxe v oboru a osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, nebo

e) střední vzdělání s maturitní zkouškou, 3 roky praxe v oboru a dílčí kvalifikace pro činnost detektiv koncipient podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 179/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

Podnikatel je povinen prokázat, že výkon živností „ostraha majetku a osob“ a „služby soukromých detektivů“ zajišťuje pouze fyzickými osobami splňujícími odbornou způsobilost - příloha č. 5 Živnostenského zákona.

Odborná způsobilost pro výkon těchto činností zní:

a) vysokoškolské vzdělání, nebo

b) vyšší odborné vzdělání právnického, bezpečnostního nebo obdobného zaměření, nebo

c) střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru bezpečnostním nebo právním, nebo

d) střední vzdělání s maturitní zkouškou a osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, nebo

e) dílčí kvalifikace pro činnost strážný/detektiv koncipient podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 179/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů), nebo

f) doklad o uznání odborné kvalifikace podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 18/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

Dle bodů 2. a 3. přechodných ustanovení zákona č. 155/2010 Sb. části VI. je podnikatel, kterému ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona trvalo živnostenské oprávnění pro živnosti „Ostraha majetku a osob“ nebo „Služby soukromých detektivů“, povinen nejpozději ve lhůtě 2 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona zajistit a na žádost živnostenského úřadu doložit naplnění požadavků na odbornou způsobilost podle příloh Živnostenského zákona 3. a 5., to znamená, že přechodné období bylo prodlouženo do 31.7.2012.

Pokud podnikatel v uvedené lhůtě splnění podmínek odborné způsobilosti neprokáže, živnostenský úřad zahájí řízení o zrušení živnostenského oprávnění. Noví podnikatelé, kteří zakládají živnosti, musí splňovat tyto podmínky již při začátku podnikání. V neposlední řadě tento zákon v části desáté čl. XII ruší vyhlášku č. 16/2009 Sb., o obsahu a rozsahu kvalifikace pro výkon fyzické ostrahy a služeb soukromých detektivů.

Vlastní proces naplňování odborné způsobilosti je řešen zákonem č. 179/2006 Sb. - Zákon o dalším vzdělávání. Podle obou zákonných úprav (zákon č. 155/2010 Sb. a zákon 179/2006 Sb.) je v sektoru soukromé bezpečnosti realizován proces naplňování odborné způsobilosti. Vzdělávání probíhá na úrovni rekvalifikačních kurzů, které se akreditují Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Kurzy v délce 20 hodin jsou ukončeny zkouškou nebo pouze kvalifikační zkouškou, která je v délce cca 2 hodin. [6]²

V současné době je v přípravě Návrh zákona o soukromých bezpečnostních službách. Tento zákon má řešit problematiku soukromých bezpečnostních služeb odděleně a sjednotit pravidla pro výkon této služby do jedné právní normy.

² [6] PATOČKOVÁ, Andrea. ČKDS. Vzdělání v sektoru soukromé bezpečnosti. 1. vyd. Zlín: UTB ve Zlíně, 2011. ISBN 978-80-7454-111-7.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 EMPIRICKÝ VÝZKUM BEZPEČNOSTNÍCH OPATŘENÍ PŘI FOTBALOVÝCH ZÁPASECH ČESKÉ FOTBALOVÉ REPREZENTACE

Následující část bakalářské práce je vyhrazena analýze činnosti bezpečnostních složek a pořadatelské služby v průběhu vybraných fotbalových zápasů.

V rámci praktické části byly stanoveny následující hypotézy:

V praxi nejsou v plné míře využívány možnosti spolupráce pořadatele zápasu a Policie České republiky.

Bezpečnostní infrastruktura na vstupech neumožňuje řádné a plynulé kontrolní prohlídky s úplným zamezením vnášení pyrotechnických předmětů na stadion.

Při zajišťování bezpečnosti na stadionu hraje klíčovou roli zkušenost klíčových osob odpovědných za podřízené subjekty (pořadatelskou službu, Policii České republiky, bezpečnostní manager klubu).

K analýze byly vybrány následující fotbalové zápasy fotbalové reprezentace České republiky:

Česká republika - Ukrajina

Česká republika - Španělsko

Česká republika – Černá Hora

Při výběru uvedených fotbalových zápasů byly zohledněny následující faktory:

- zápasy se odehrály v krátkém časovém odstupu,
- zápasy byly pořádány na stejném stadionu,
- na organizaci se podílely stejné subjekty.

Uvedené přispělo k možnosti sledování vývoje činnosti u jednotlivých subjektů takovým způsobem, že bylo možné pozorovat, jak probíhalo vyhodnocení zjištěných nedostatků na jednotlivých utkáních a jakým způsobem byly tyto nedostatky odstraňovány. Tato skutečnost přispěla k možnosti vyhodnocení schopnosti růstu kvality činnosti bezpečnostních služeb na základě praktických poznatků a zkušeností.

3.1 Česká republika – Ukrajina

Základní údaje k zápasu:

Soupeři: národní týmy Česká republika – Ukrajina

Datum konání: 06. 09. 2011

Začátek zápasu: 19.00 hodin, otevření stadionu pro diváky 17.00 hodin

Místo konání: Stadion Sparty Praha, ulice Milady Horákové 1066/98, Praha 7, Letná

Pořadatel: Fotbalová asociace České republiky

Obr. 2. *Fotbalový stadion před zápasem*

Obecné informace k zápasu:

Fotbalový zápas byl organizován jako přátelské utkání. Česká reprezentace jej využila jako přípravu na následující zápas se Španělskem, který byl významný z hlediska boje o postup na EURO 2012. Tato situace ovlivnila bezpečnostní vyhodnocení rizik, neboť důležitost zápasu ze sportovního hlediska zvyšuje napětí mezi diváky a tím i rizika nevhodného chování.

Policie České republiky zařazuje dle vlastních interních aktů řízení všechny mezinárodní zápasy do stupně rizikovosti I. Tato skutečnost vyplývá s faktu, že počet nasazených sil se zvyšuje za účelem sledování pohybu fanoušků na hraničních přechodech a možnosti problému na území celé České republiky v souvislosti s jejich přesuny. Uvedený zápas byl rovněž ovlivněn skutečností, že v České republice je poměrně velká menšina ukrajinských občanů u nichž byl předpoklad, že využijí možnosti shlédnout zápas na stadionu.

Do úvodních jednání byly zahrnuty celkem tři subjekty. Fotbalový klub Sparta v roli majitele stadionu, Policie České republiky a Fotbalová asociace České republiky v roli organizátora.

K dispozici byly následující informace, které byly zjištěny specializovaným útvarem Policie České republiky, jehož úkolem shromažďování a vyhodnocování informací potřebných k přijetí opatření při fotbalových zápasech. Ukrajinská strana nekomunikovala a nepředala žádné informace, které by byly pro přípravu bezpečnostního opatření využitelné. Z obecně dostupných pramenů (internetové stránky, osobní kontakty mezi českými fanoušky apod.) bylo zjištěno, že agresivita fanoušků ukrajinského národního týmu je na nízké úrovni a z tohoto důvodu nehrozí riziko narušení veřejného pořádku. Rizikovost fanoušků české strany byla též vyhodnocena jako nízká, neboť se jednalo o zápas národního týmu s nízkou sportovní důležitostí.

Obr. 3. Čekání fanoušků před prohlídkou

Jednání zúčastněných subjektů před zápasem

5. 9. 2011- koordinační porada velitele opatření

Předání důležitých informací, stanovení úkolů pro velitele jednotlivých složek Policie České republiky, (antikonfliktní tým, dopravní služba, oddělení extremismu, pořádkové jednotky, realizační skupiny, služba kriminální policie a vyšetřování, pořádková služba, cizinecká policie).

Uvedená porada má za cíl předání informací velitelů, tak aby bylo možné závěrečnou instruktáž jednotlivým policistům v den zápasu provést cíleně na každou jednotlivou službu zvlášť.

6. 9. 2011

Závěrečná předzápasová porada všech bezpečnostních složek, včetně hasičské a lékařské služby.

Vyhodnocení dosud provedených příprav s cílem odstranění případně zjištěných posledních nedostatků.

6. 9. 2011

Závěrečná instruktáž policistů zúčastněných na bezpečnostním opatření.

Zjištěné informace k fanouškům:

Předpokládaná návštěvnost 7000 – 10000 diváků

Hosté – zarezervováno 40 vstupenek (mimo vstupenky VIP)

Předpokládáno cca. 1000 fanoušků z řad ukrajinských občanů pracujících na území ČR

Rizikové faktory

Bezpečnostní opatření zařazeno do stupně I, tedy rizikové utkání.

Vyšší počet diváků a s tím související problémy (doprava ke stadionu, parkování, zvýšený pohyb osob ve městě apod.).

Nutnost víza pro diváky hostí.

Prodej vstupenek na stadionu v den zápasu.

Není předpoklad plánovaných střetů mezi fanoušky.

Přijatá bezpečnostní opatření

Počet pořadatelů 360

Počet policistů: dle typového plánu Sparta I (min 200)

Hlavním pořadatelem určen pracovník FAČR, zástupcem pracovník Fa Group 4, poradcem byl určen bezpečností manager Sparty Praha

Mezi Policií České republiky a organizátory bylo sepsáno místní ujednání se specifikací úkolů pro tyto subjekty.

Stanovená filosofie bezpečnostního opatření

Jednání všech bezpečnostních složek bude prezentace služby fanouškům, bez demonstrace síly.

Pořadatelská služba bude maximálně viditelná, vybavena vestami a rozmístěna na viditelných a exponovaných místech.

Policie bude plnit úkoly ve městě a v okolí stadionu. Na stadionu bude vstupovat pouze v případě jasně definovaných podmínek. Policie bude tedy postupovat plně v souladu s interními akty řízení bez předjímání možných vybočení.

V den zápasu budou zajištěny policejní doprovody hráčům obou mužstev a rozhodčím za účelem prevence před narušením veřejného pořádku v případě zájmu fanoušků (zájem o hráče, podpisy, focení s hráči apod.).

Policie provede bezpečnostní prohlídku stadionu před otevřením stadionu na veřejnosti přístupných místech. Další prostory a jejich prohlídku zabezpečí pořadatel. Prohlídka má za cíl zamezení výskytu nežádoucích předmětů na stadionu, případně uložení nástražného výbušného systému.

Svodka událostí z průběhu bezpečnostního opatření

Počet diváků 7322, z toho fanoušků Ukrajiny 1000.

V průběhu bezpečnostního opatření nedošlo k narušení veřejného pořádku.

Na stadion nebylo vpuštěno celkem 13 osob. 7 pro podnapilost, 6 pro pokus o vnesení pyrotechnických předmětů.

Vyhodnocení a zjištěné nedostatky v činnosti pořadatelské služby

Pořadatelé nebyli přes svůj počet rozmístěni dostatečně viditelně. V průběhu zápasu bylo v hledišti pouze několik málo viditelných členů pořadatelské služby.

Kontrolní prohlídky na vstupech nebyly dostatečně kvalitně prováděny.

U některých vchodů došlo ke vpuštění osob bez vstupenek, zřejmě úmyslným jednáním členů pořadatelské služby.

Obr. 4. *Kontrola před počátkem utkání*

Přijatá opatření na příští zápas

Na jednotlivé vchody budou určeni pořadatelé odpovědní za činnost na jednotlivých vchodech s přímou odpovědností za členy pořadatelské služby vykonávající kontrolní prohlídky a vpouštění diváků do stadionu.

Vedoucí jednotlivých úseků budou lépe instruováni s cílem efektivnějšího rozmístění pořadatelů tak, aby byla zajištěna jejich viditelnost v průběhu zápasu.

3.2 Česká republika - Španělsko

Základní údaje k zápasu:

Soupeři: národní týmy Česká republika – Španělsko

Datum konání: 07. 10. 2011

Začátek zápasu: 20.45 hodin, otevření stadionu pro diváky 18.45 hodin

Místo konání: Stadion Sparty Praha, ulice Milady Horákové 1066/98, Praha 7, Letná

Pořadatel: Fotbalová asociace České republiky (dohled delegáta UEFA)

Obecné informace k zápasu:

Fotbalový zápas byl na rozdíl od zápasu předchozího sportovně významný. Byl odehrán v rámci kvalifikace na EURO 2012. Tato skutečnost byla umocněna významností soupeře. Význam zápasu byl tedy ve dvou rovinách. Důležitost ve smyslu postupu na EURO a

předpokládaný velký zájem o zhlédnutí zápasu vzhledem ke španělskému týmu. Španělsko bylo v uvedenou dobu současně mistrem světa i Evropy. Výše uvedené, společně s herním projevem a hvězdnými hráči činila zápas vysoce atraktivní. Toto i přes fakt, že pro českého fanouška byla jen velmi nízká pravděpodobnost, že by český reprezentační tým mohl s takovýmto soupeřem uspět. Na druhou stranu však očekávaná prohra českého týmu zjednodušovala bezpečnostní situaci, neboť nebyl předpoklad velkého zklamání diváků a z toho plynoucích negativních emocí, které by mohly vyústit v narušení veřejného pořádku. Pozornost byla z bezpečnostního hlediska věnována tedy zajištění plynulosti příchodu a rozchodu velkého množství diváků a policejní složky se musely zaměřit i na posílení svého působení v ostatních částech města neboť byl vysoký předpoklad sledování zápasu ve sdělovacích prostředcích, restauracích podobně.

Policie České republiky zařadila dle svých interních norem a zjištěných předpokladů zápas do stupně rizikovosti I. Vzhledem ke vzdálenosti Španělska se neočekávalo, že by nastal větší příjezd fanoušků autobusy a tím nutný monitoring hraničních přechodů a příjezdů. Nicméně byl posílen výkon služby policie na letišti Praha. Dále byla zesílena aktivita policie v době zápasu ve městě.

Zápas sebou přinesl ještě jednu, z bezpečnostního hlediska, významnou skutečnost. Tréninky obou mužstev, které se uskuteční den před zápasem, budou otevřené. To znamená, že bude případným zájemcům umožněno se uvedeného tréninku v roli diváků zúčastnit. Vzhledem k výše popsaným skutečnostem byl velký předpoklad, že uvedené možnosti využije velká část fanoušků. Jednalo se zejména o zájem o zhlédnutí tréninku španělského mužstva. Rizikovost tréninku byla umocněna záměrem prodávat na stadionu v této době poslední volné vstupenky.

Do úvodních jednání byly zahrnuty opět tři hlavní subjekty. Fotbalový klub Sparta v roli majitele stadionu, Policie České republiky a Fotbalová asociace České republiky v roli organizátora. Vyjma těchto hlavních subjektů sehrál svou roli i delegát UEFA, který se průběžně informoval o přípravě na uvedený zápas a organizoval závěrečnou schůzku k ujištění, že veškeré přípravy proběhly bez závad a jsou dostačující.

Jednání zúčastněných subjektů před zápasem

5. 10. 2011- koordinační porada velitele opatření

Předání důležitých informací, stanovení úkolů pro velitele jednotlivých složek Policie České republiky, (antikonfliktní tým, dopravní služba, oddělení extremismu, pořádkové jednotky, realizační skupiny, služba kriminální policie a vyšetřování, pořádková služba, cizinecká policie). V rámci koordinační porady byla projednána i varianta případného shromáždění fanoušků na Staroměstském náměstí a společného pochodu na stadion. K potvrzení této varianty nebyl zjištěn dostatek informací, přesto byla připravena varianta, pokud by se pochod uskutečnil.

7. 10. 2011

Závěrečná předzápasová porada všech bezpečnostních složek, včetně hasičské a lékařské služby.

Vyhodnocení dosud provedených příprav s cílem odstranění případně zjištěných posledních nedostatků.

7. 10. 2011

Závěrečná instruktáž policistů zúčastněných na bezpečnostním opatření.

Zjištěné informace k fanouškům:

Předpokládaná návštěvnost 18 000 diváků (vyprodaný stadion)

Hosté – zarezervováno 880 vstupenek (mimo vstupenky VIP)

Zájem o zhlédnutí tréninků - 2000 diváků

Rizikové faktory

Bezpečnostní opatření zařazeno do stupně I, tedy rizikové utkání

Vyšší počet diváků a s tím související problémy (doprava ke stadionu, parkování, zvýšený pohyb osob ve městě apod.)

Předpoklad sledování zápasu mimo stadion ve sdělovacích prostředcích. Restaurace, kluby, bary apod.

Vysoká návštěvnost tréninků.

Pravděpodobnost výskytu falešných vstupenek.

Prodej vstupenek překupníky.

Přijátá bezpečnostní opatření

Počet pořadatelů 371

Počet policistů: dle typového plánu Sparta I (min 300)

Zajištění dílčího opatření na trénink.

Hlavním pořadatelem určen pracovník FAČR, zástupcem pracovník Fa Group 4, poradcem byl určen bezpečností manager Sparty Praha. Dohled delegáta UEFA. Policie České republiky určila policistu ke komunikaci s tímto delegátem.

Mezi Policií české republiky a organizátory bylo sepsáno místní ujednání se specifikací úkolů pro tyto subjekty.

Stanovená filosofie bezpečnostního opatření

Jednání všech bezpečnostních složek bude prezentace služby fanouškům, bez demonstrace síly.

Pořadatelská služba bude maximálně viditelná, vybavena vestami a rozmístěna na viditelných a exponovaných místech.

Policie bude plnit úkoly ve městě a v okolí stadionu. Policie zajistí dohled nad místy kde lze zápas sledovat (restaurace, kluby apod.).

Na stadionu bude policie vstupovat pouze v případě jasně definovaných podmínek. Policie bude tedy postupovat plně v souladu s interními akty řízení bez předjímání možných vybočení.

K plánovaným otevřeným tréninkům bude přistupováno stejným způsobem, jako by se jednalo o fotbalové utkání. Bude tedy zajištěna pořadatelská služba a činnost policie v okolí stadionu. Personální síly budou voleny podle typového plánu na nerizikové utkání.

Po celou dobu přítomnosti španělského týmu v Praze bude probíhat komunikace mezi členem štábu Policie České republiky a určeným pracovníkem fotbalové asociace za účelem poskytnutí kompletního policejního doprovodu týmu tak, aby nedošlo k narušení veřejného pořádku, neboť o španělské hráče je tradičně zájem i v zahraničí. Policie tedy poskytne nadstandardní dohled.

V den zápasu budou zajištěny policejní doprovody hráčům obou mužstev a rozhodčím.

Policie provede bezpečnostní prohlídku stadionu před otevřením na veřejnosti přístupných místech. Další prostory a jejich prohlídku zabezpečí pořadatel. Prohlídka má za cíl

zamezení výskytu nežádoucích předmětů na stadionu, případně uložení nástražného výbušného systému.

Svodka událostí z průběhu bezpečnostního opatření

Trénink navštívilo celkem 4000 fanoušků. Nedošlo k narušení veřejného pořádku.

Počet diváků zápasu 17873, z toho fanoušků Španělska 500.

V průběhu bezpečnostního opatření nedošlo k narušení veřejného pořádku.

Policie České republiky provedla omezení osobní svobody celkem u tří osob. Dvě osoby v souvislosti s přestupkovým jednáním a jedna osoba v souvislosti se spácháním trestného činu výtržnictví. K uvedeným jednáním došlo ve všech případech mimo stadion.

Vyhodnocení a zjištěné nedostatky v činnosti pořadatelské služby

Určení vedoucí na vchodech zabezpečili, že nedošlo k selhání pořadatelské služby na vchodech.

Pořadatelé byli v prostoru stadionu v průběhu zápasu rozmístěni viditelným způsobem, přesto jejich počet v hledišti neodpovídal předpokladu. Rovněž vznikaly nejasnosti v jejich konkrétním rozestavení na stanoviště (schodiště, vstupy apod.).

Celkově bylo možno konstatovat, že v činnosti pořadatelské služby, zejména vedoucích jednotlivých úseků, došlo ke zlepšení.

Zajištění tréninků, které se odehrály den před samotným zápasem, proběhlo bez závad.

V případě stejné situace bude postupováno obdobným způsobem.

Přijatá opatření na příští zápas

K zamezení nejasnostem v interpretaci úkolů a rozmístění pořadatelské služby ve všech fázích opatření bude vytvořen typový plán s konkrétními stanovišti a úkoly na jednotlivé fáze.

Obr. 5. Očekávání příchodu prvních fanoušků

3.3 Česká republika – Černá Hora

Základní údaje k zápasu:

Soupeři: národní týmy Česká republika – Černá Hora

Datum konání: 11. 11. 2011

Začátek zápasu: 20.15 hodin, otevření stadionu pro diváky 18.15 hodin

Místo konání: Stadion Sparty Praha, ulice Milady Horákové 1066/98, Praha 7, Letná

Pořadatel: Fotbalová asociace České republiky (dohled delegáta UEFA)

Obecné informace k zápasu:

Fotbalový zápas byl pokračováním kvalifikace na EURO 2012. Po prohře se Španělskem nabyl zápas na sportovním významu, neboť připadalo v případě prohry v úvahu nepostoupení české reprezentace na EURO. Případná prohra by negativně zasáhla české fanoušky a fáze rozchodu by tím byla z bezpečnostního hlediska ovlivněna.

Při hodnocení rizika nebylo možno vycházet ze zkušeností z minulých zápasů, neboť s uvedeným soupeřem žádné zkušenosti nebyli k dispozici. Dalo se pouze vycházet ze zkušeností ze zápasu s fotbalovými kluby dalších zemí bývalé Jugoslávie. V Praze byl v uplynulých letech odehrán například zápas Sparta – Dynamo Záhřeb. Tento zápas byl ovšem rozdílný hned z několika hledisek. Jednalo se o klubový zápas, nikoli o utkání

reprezentace a nejednalo se přímo o Černou Horu. Přesto bylo hodnocení rizik významně ovlivněno negativními zkušenostmi se zápasy s kluby se zemí bývalé Jugoslávie.

Policie České republiky zařadila dle svých interních norem a zjištěných předpokladů zápas do stupně rizikovosti I. Chování fanoušků soupeře nebylo možno předvídat a bylo k opatření tedy přistupováno tak, jako kdyby byla očekávána napadání mezi fanoušky, tak jako tomu bylo se zápasy s kluby z daného regionu. Vzhledem k finančním možnostem a vzdálenosti bylo nutné zajistit ze strany Policie České republiky veřejný pořádek na příjezdových trasách na území celé České republiky.

Úvodní jednání probíhala ověřeným způsobem. Fotbalový klub Sparta v roli majitele stadionu, Policie České republiky a Fotbalová asociace České republiky v roli organizátora. Nad organizací dohlížel delegát UEFA, který se průběžně informoval o přípravě na uvedený zápas a organizoval závěrečnou schůzku k ujištění, že veškeré přípravy proběhly bez závad a jsou dostačující.

Jednání zúčastněných subjektů před zápasem

31. 10. 2011

Schůzka svolána odpovědnými pracovníky Fotbalové asociace české republiky k předání prvotních informací.

8. 11. 2011

Schůzka svolána odpovědnými pracovníky Fotbalové asociace české republiky. Upřesnění informací a předání nových poznatků z komunikace s Černou Horou.

10. 11. 2011- koordinační porada velitele opatření

Předání důležitých informací, stanovení úkolů pro velitele jednotlivých složek Policie České republiky, (antikonfliktní tým, dopravní služba, oddělení extremismu, pořádkové jednotky, realizační skupiny, služba kriminální policie a vyšetřování, pořádková služba, cizinecká policie). V rámci koordinační porady byla projednána i varianta případného shromáždění fanoušků na Staroměstském náměstí a společného pochodu na stadion. K potvrzení této varianty nebyl zjištěn dostatek informací, přesto byla připravena varianta,

pokud by se pochod uskutečnil. Rovněž byly určeny dosahy velících policistů k zajištění veřejného pořádku ode dne 10.11. Vzhledem k příjezdu fanoušků hostí a zkušeností s fanoušky bývalých Jugoslávských zemí zde bylo riziko narušení pořádku v nočních hodinách.

10. 11. 2012 – zvláštní schůzka s bezpečnostním delegátem UEFA

Nad rámec již standardních porad byla svolána operativní mimořádná porada delegáta UEFA ve večerních hodinách dne před zápasem. Kromě funkce hlavního delegáta byl ustanoven delegát odpovědný za bezpečnost, který si vyžádal od Policie České republiky souhrn informací k přijatým opatřením na následující noc a den zápasu. Přijatá opatření shledal jako dostačující. Zejména ocenil skutečnost, že policie je připravena na eventualitu problémů v následující noci.

11. 11. 2012

Závěrečná předzápasová porada všech bezpečnostních složek, včetně hasičské a lékařské služby.

Vyhodnocení dosud provedených příprav s cílem odstranění případně zjištěných posledních nedostatků.

11. 11. 2011

Závěrečná instruktáž policistů zúčastněných na bezpečnostním opatření.

Zjištěné informace k fanouškům:

Předpokládaná návštěvnost 15 000 diváků

Hosté – bez rezervace, předpoklad 3500 (mimo vstupenky VIP)

Předány informace od strany hostujícího týmu, že na zápas přijede cca. 130 problémových fanoušků Ultras.

Doprava fanoušků hostí převážně autobusy.

Rizikové faktory

Bezpečnostní opatření zařazeno do stupně I, tedy rizikové utkání

Vyšší počet diváků a s tím související problémy (doprava ke stadionu, parkování, zvýšený pohyb osob ve městě apod.)

Možné vyvolání konfliktů ze strany fanoušků hostů.

Možné narušování veřejného pořádku v širším časovém úseku před zápasem.

Přijatá bezpečnostní opatření

Počet pořadatelů 361

Počet policistů: dle typového plánu Sparta I (min 500)

Zajištění dílčího opatření – dosahy policistů k řešení situace den před zápasem.

Hlavním pořadatelem určen pracovník FAČR, zástupcem pracovník Fa Group 4, poradcem byl určen bezpečnostní manager Sparty Praha. Dohled delegáta UEFA. Policie České republiky určila policistu ke komunikaci s tímto delegátem.

Mezi Policií České republiky a organizátory bylo sepsáno místní ujednání se specifikací úkolů pro tyto subjekty.

Stanovená filosofie bezpečnostního opatření

V okolí stadionu bude policie prezentována jako služba, bez demonstrace síly. Zásah na stadionu policií bude proveden pouze v případech jasně vymezených v ujednání.

Ve městě bude policie působit způsobem, který bude odrazovat od narušování veřejného pořádku. Policie zajistí dohled nad místy, kde lze zápas sledovat (restaurace, kluby apod.).

Pořadatelská služba bude maximálně viditelná, vybavena vestami a rozmístěna na viditelných a exponovaných místech.

V den zápasu budou zajištěny policejní doprovody hráčům obou mužstev a rozhodčím.

Policie provede bezpečnostní prohlídku stadionu před otevřením stadionu na veřejnosti přístupných místech. Další prostory a jejich prohlídku zabezpečí pořadatel. Prohlídka má za cíl zamezení výskytu nežádoucích předmětů na stadionu, případně uložení nástražného výbušného systému.

Svodka událostí z průběhu bezpečnostního opatření

Počet diváků zápasu 14 560, z toho fanoušků Černé Hory 2 500.

V sektoru hostujícího klubu došlo v průběhu zápasu opakovaně k použití nebezpečné pyrotechniky.

Policie České republiky řešila blokově dvě osoby za spáchání přestupku. K uvedeným jednáním došlo ve všech případech mimo stadion.

Vyhodnocení a zjištěné nedostatky v činnosti pořadatelské služby

Určení vedoucí na vchodech zabezpečili, že nedošlo k selhání pořadatelské služby na vchodech.

Pořadatelé byli v prostoru stadionu v průběhu zápasu rozmístěni viditelným způsobem.

I přes důsledné prohlídky na vchodech došlo k pronesení nepovolených předmětů na stadion (pyrotechnika).

3.4 Shrnutí analýzy bezpečnostních opatření

Před provedením analýzy výše uvedených zápasů byly stanoveny hypotézy.

V praxi nejsou v plné míře využívány možnosti spolupráce pořadatele zápasu a Policie České republiky.

Bezpečnostní infrastruktura na vstupech neumožňuje řádné a plynulé kontrolní prohlídky s úplným zamezením vnášení pyrotechnických předmětů na stadion.

Při zajišťování bezpečnosti na stadionu hraje klíčovou roli zkušenost klíčových osob odpovědných za podřízené subjekty (pořadatelskou službu, Policii České republiky, bezpečnostní manager klubu).

Analýza zápasů a průběhu bezpečnostních opatření byla zaměřena na potvrzení nebo vyvrácení uvedených hypotéz. Přesto byla analýza prováděna v širším kontextu, aby bylo umožněno použití výsledků pozorování ke zkvalitnění činnosti bezpečnostních agentur na fotbalových utkáních.

Následujícím shrnutím bude nejdříve provedeno ve vztahu ke stanoveným hypotézám a v další části budou rozvedeny další zjištěné skutečnosti, které lze považovat pro činnost bezpečnostních složek za důležité.

Hypotéza

V praxi nejsou v plné míře využívány možnosti spolupráce pořadatele zápasu a Policie České republiky.

Ze sledovaných bezpečnostních opatření zcela jasně vyplynulo, že v přípravné fázi, ve které dochází ke sběru a vyhodnocování zjištěných informací je věnována dostatečná pozornost.

Bezpečnostní složky mají navázán dostatečný kontakt v dostatečném časovém předstihu tak, aby bylo možné reagovat v rámci příprav na vývoj situace.

Základní rámec spolupráce je nastaven v obecné rovině (smlouva mezi Fotbalovou asociací České republiky a Policií České republiky) a je náležitě přenášena na úroveň organizátorů zápasu a velitele opatření.

Nastavený systém spolupráce není odvislý od uvedené smlouvy, ale je založen na praktických zkušenostech bezpečnostních managerů a velitelů opatření.

Hypotéza se nepotvrdila. Možnosti spolupráce se na sledovaných zápasech plně využili a spolupráce jednotlivých složek měla klíčový význam pro zajištění bezpečnosti. Na tuto skutečnost je však nutné nahlížet s pohledu organizátorů sledovaných utkání, neboť byli na úrovni fotbalové asociace. Tento výstup tedy platí především pro zápasy organizované fotbalovou asociací v podmínkách pražské policie

Hypotéza

Bezpečnostní infrastruktura na vstupech neumožňuje řádné a plynulé kontrolní prohlídky s úplným zamezením vnášení pyrotechnických předmětů na stadion.

V úvodu hodnocení této hypotézy je třeba zmínit, že situace na vchodech do stadionu se na jednotlivých stadionech liší. Přesto lze rozdělit vchody do dvou možných kategorií. Vchody do areálu (například Viktoria Žižkov či Dukla Praha) kde se následně fanoušek pohybuje v širším prostoru v okolí tribuny a není již podroben dalším prohlídkám nebo jsou to vchody do budovy stadionu, kde se po vstupu fanoušek ocitá přímo v těle stadionu, tedy zpravidla na některé z tribun, případně pod ní (například Sparta Praha, Synot arena).

Infrastruktura na vchodech má za úkol řešit dvě oblasti:

- zamezit vnášení nepovolených předmětů,
- zamezit rizikům vznikajícím při tlačení (jak při vstupu na stadion, tak při výstupu či případné evakuaci).

Hypotéza byla zaměřena na hodnocení obou oblastí, přičemž zamezení tlačenic bylo vyjádřeno slovem „plynulé“.

Tato hypotéza se potvrdila. Na sledovaný zápas se podařilo problémovým fanouškům vnést pyrotechniku a následně ji použít. Další aspekty tohoto problému budou řešeny v kapitole identifikace problémových momentů.

Hypotéza

Při zajišťování bezpečnosti na stadionu hraje klíčovou roli zkušenost klíčových osob odpovědných za podřízené subjekty (pořadatelskou službu, Policii České republiky, bezpečnostní manager klubu).

Podklady k hodnocení této hypotézy bylo možné získávat z pohledu dlouhodobého, kdy byly hodnoceny informace o jednotlivých zúčastněných subjektech a krátkodobého, kde byl sledován vývoj chování a přijímaných opatření v průběhu tří po sobě jdoucích zápasů.

Značnou roli v kvalitě činnosti sehrála skutečnost, že pražská policie má vzhledem k rozložení fotbalové ligy a rizikovosti zápasů značnou zkušenostní převahu nad jinými kraji české republiky. Rovněž zúčastněné pověřené osoby z fotbalové asociace i představitelé vlastníka stadionu mají velkou míru zkušeností čerpaných z utkání na úrovni UEFA.

Tato hypotéza se potvrdila. Z průběhu příprav a samotných opatření bylo zřejmé, že právě zkušenost jednotlivých aktérů předešla případným problémům a umožňovala rychlou identifikaci problémů a jejich rychlé odstranění. Veškeré kroky byly činěny se znalostí prostředí nejen obecného právního rámce, ale i fotbalové problematiky. Jednotliví aktéři volili takřka stejný způsob přístupu k řešení, jaký je aplikován právě při zápasech organizovaných UEFOU, k čemuž je nutná předchozí zkušenost.

4 IDENTIFIKACE PROBLÉMOVÝCH MOMENTŮ

4.1 Prohlídky na vstupech

Bezpečnostní prohlídka na vstupu patří mezi klíčová opatření ke snížení rizika narušení bezpečnosti na stadionu. Jejím smyslem je zamezení vnášení nepovolených, a tedy nebezpečných předmětů do prostoru stadionu. Seznam těchto předmětů má být uveden v návštěvním řádu a vhodnou formou zveřejněn. Zpravidla je viditelně umístěn u jednotlivých vchodů formou piktogramů. Vyjma předmětů, které lze použít jako zbraň a pyrotechniky je zde zpravidla i určité omezení ve vnášení a používání záznamových zařízení. Zde se jedná o ochranu autorských práv a z pohledu bezpečnosti je to podružný problém.

Určitým problémem může být skutečnost, že jako zbraň lze použít téměř cokoli. Zbraní můžeme rozumět takový předmět, který učiní útok důraznějším. Zde musí být ponechán určitý prostor pro rozhodování pořadatele, neboť nelze všechny tyto předměty specifikovat v seznamu nepovolených předmětů.

K naplnění cíle zamezení používání nevhodných předmětů v prostoru stadionu jsou tedy nutné tři kroky:

- specifikace předmětů, jejichž výskyt na stadionu může být potenciálním rizikem narušení bezpečnosti,
- vhodné zveřejnění seznamu těchto předmětů,
- zamezení jejich vnášení do stadionu.

Obr. 6. *Kontrola vstupenek*

Uvedené první dva kroky jsou prováděny bez větších problémů. Určitým vybočením, kdy je fanouškovi odebrán předmět, který sice není v seznamu nevhodných předmětů, ale lze jej považovat za potenciálně nebezpečný, se řeší individuálně a nebyly zaznamenány větší problémy.

Problém nastává v zamezení vnášení předmětů, které fanoušci záměrně skrývají a snaží se je pronést přes bezpečnostní opatření na vchodu. Zde není za současné situace možné takovému jednání úspěšně zabránit.

Důvodů je hned několik.

- existuje nepřehledné množství možností, kam lze nepovolený předmět uschovat (např. nalepení sáčku s pyrotechnikou přímo na tělo),
- vstup fanoušků na stadion je koncentrován do krátkého časového úseku (na prohlídku osoby je v reálném čase pouze několik sekund),
- konstrukce stadionů v České republice neumožňuje, až na málo výjimek, zamezení pozdějšímu vhození předmětu do prostoru stadionu (chybí opláštění stadionů).

Existuje tedy kombinace příčin, proč nelze zamezit výskytu nevhodných předmětů na stadionu. Jak bylo uvedeno, nejzásadnějším problémem v této oblasti je pyrotechnika.

Naplnění všech podmínek k úspěšnému řešení vyžaduje značné náklady. Jedná se především o opláštění stadionu, kompletní změna filosofie řešení vstupů (tzv. ježci, vstupní bezpečnostní rámy apod.). K zajištění plynulosti prohlídek je vhodný model několika perimetrů. To však u většiny stadionů, které jsou již obestavěny běžnou zástavbou, není z prostorových důvodů možné.

Jako řešení se tedy nabízí legislativní opatření. Jak jsme již zmiňovali v předchozí části práce, je použití pyrotechniky na úrovni přestupku. Prosazení takového skutku na úroveň výtržnictví, tedy existujícího trestného činu, do takové míry, aby zde panovala jednotnost ve výkladu na území celé republiky a následná důsledná aplikace s medializací těchto opatření by mohla vést k výraznému omezení problémů. Problém by však byl zcela odstraněn až po náležitých investicích do infrastruktury spolu s již zmiňovaným důsledným trestáním těchto činů. Obě kategorie těchto opatření jsou však v současné době v nedohlednu.

4.2 Zásahy na tribuně

Hovoříme-li o zápasu či zákroku přímo v hledišti, je třeba mít na mysli, že veškerá předchozí opatření byla využita a minula se účinkem. Tedy, že veřejný pořádek nebyl opětovně nastolen. Zákrok na tribuně může být proveden pořadatelskou službou či policií. V případě pořadatelské služby, jedná tato pouze v rovině zadržení pachatele, nutné obrany či krajní nouze. Reakce na nevhodné chování musí mít minimálně tři úrovně.

- upozornění diváků na nevhodné chování,
- zákrok pořadatelské služby (vykázání osob, vynesení pyrotechniky z hlediště apod.),
- zákrok Policie České republiky.

Zákrok Policie České republiky je nejkrajnějším řešením k obnovení pořádku. Policie se zde řídí zákonem o policii a pravidly stanovenými v místním ujednání, byla-li stanovena.

Zákon v obecné rovině ukládá policii postupovat dle zásady přiměřenosti. To je moment, který je před samotným vstupem policie do hlediště nutno plně zvážit. Zákrokem samotným se výrazně stupňuje riziko ohrožení života a zdraví. Naplno zde vstupují pravidla davového chování, která mohou přispět k nežádoucímu rozšíření problému. Prostor hlediště je sám o sobě velmi rizikový. Případný pád osoby (a to i osoby nezúčastněné, kde se v tlačenci problém přenesse přes několik řad diváků) může mít závažné následky na zdraví.

Z těchto důvodů je zákrok policie na stadionu problematickou záležitostí. Tento fakt ovšem vyvolává dojem nečinnosti policie a případně i pořadatele při narušování zápasu problémovými fanoušky. Dosud převládající taktika je právě z důvodu vyhnutí se zákroku v hledišti směřována na monitoring a dokumentaci nevhodného chování. Ze záznamu vytypované osoby jsou posléze identifikovány a po ukončení zápasu jsou jejich jednání oznamována příslušným úřadům. Tento postup je však nedostatečně zveřejňován a nemá tedy adekvátní preventivní dopad.

4.3 Omezení svobody

Na omezení svobody osob lze nahlížet ze dvou hledisek. Za první z hlediska účelu takového úkonu a za druhé z pohledu kdo jej provádí a jak se s osobou dále nakládá.

Pokud nevolíme citace zákona a kategorizujeme důvody omezení svobody osob na stadionu, můžeme vnímat tři důvody. Prvním důvodem je zamezení osobě v pokračování nežádoucího jednání. Druhým důvodem je zjištění totožnosti osoby za účelem dalších kroků. Těmi může být například uplatnění škody za jednání osoby či budoucímu zamezení prodeje vstupenky této osobě apod. Třetím důvodem je vedení přestupkového nebo trestního řízení s danou osobou.

Z pohledu toho, kdo omezení osoby provádí, jej může provést kdokoli (ve smyslu § 76 trestního řádu) či policista. Kdokoli, kdo je na stadionu při zákroku proti problémovému divákovi převážně člen pořadatelské služby. Ten však má za povinnost osobu neprodleně předat policejnímu orgánu. Vzhledem k situaci, kdy na stadionu je velitel opatření, který disponuje s policejními silami zajišťujícími okolí stadionu, není v předání osoby zásadní problém. Doba mezi příjezdem přivolaných policistů a aktem kdy je osoba těmto policistům předána zpravidla netvoří žádné problémy. Ty nastávají spíše v okamžiku, kdy je osoba následně eskortována na příslušný útvar policie a veškerá dokumentace a svědci události se nacházejí na stadionu. V minulosti zvažované umístění místností pro tyto osoby přímo na stadionu a pokračování v šetření ve věci však může přinést šíření problému ve formě snahy ostatních fanoušků o propuštění osoby a tím šíření napětí na stadionu. Varianta, kdy je problémový fanoušek urychleně eskortován mimo stadion se jeví jako výhodnější i přes zmiňované nedostatky.

Nevyužívání oprávnění omezit osobu na svobodě z výše uvedených důvodů má dvě příčiny. Již zmiňované zvážení rizika, neboť omezení vždy předchází zákrok proti této osobě a dále určité obavy pořadatelů, kdy vnímají omezení osoby jako velmi silný zásah do její integrity a obávají se porušení zákona. V tomto případě je na místě pravidelné školení pořadatelské služby v oblasti legislativy s důrazem na okolnosti, které umožňují toto oprávnění využívat.

ZÁVĚR

Práce neměla za cíl nalezení řešení obecných nedostatků v legislativě či přístupu jednotlivých subjektů. Cílem práce bylo zmapování situace a nalezení možností a rezerv v činnostech bezpečnostních agentur. Na základě identifikace těchto rezerv poté vypracovat návrhy řešení, jejichž závěrečná podoba měla sloužit jako východisko pro činnost bezpečnostních agentur na jednotlivých stadionech, popisu jejich úkolů na těchto stadionech a popisu postupů při jejich plnění, aby zde byl zachován jen nezbytně nutný prostor pro případnou improvizaci.

Závěr práce ve své první části sumarizuje zjištění při mapování obecného prostoru v oblasti diváckého násilí a v další části vyjmenovává zjištění podstatná pro činnosti bezpečnostních agentur a navrhuje využití těchto zjištění ke zkvalitnění jejich práce.

Zmapování prostoru bylo nezbytným předpokladem pro tvorbu systému, který by se mohl stát východiskem pro činnost bezpečnostní agentury a proto je teoretická část práce poměrně rozsáhlá. Přesto lze popis legislativního prostoru a činnosti jednotlivých subjektů shrnout do níže uvedeného.

Divácké násilí jako pojem v sobě zahrnuje celou škálu nevhodného a nebezpečného jednání, které charakterizuje skutečnost, že toto chování má spojitost s pořádáním sportovních, zejména fotbalových akcí.

Projevy diváckého násilí prošly historickým vývojem, který se v jednotlivých zemích lišil dle kulturních a sociálních specifik dané země. Vlna diváckého násilí se nevyhnula ani České republice, kde doposud nedosáhla takové úrovně, aby docházelo ke ztrátám na životech. Přesto se jedná o dlouhodobý problém, který vyžaduje systémový přístup ze strany dotčených subjektů.

V současnosti je pro fotbalové kluby nejrizikovějším faktorem používání pyrotechniky mezi diváky. Pro bezpečnostní složky zajišťující bezpečnost mimo stadion jsou to pak střety mezi fanoušky a ničení majetku (dopravní prostředky, restaurace apod.).

Subjekty, které ovlivňují nebo mohou ovlivňovat organizaci fotbalových zápasů, jsou samotné kluby, obce či městské části, fotbalová asociace a Policie České republiky.

Spolupráce těchto subjektů není dostatečně právně ošetřena a kvalita jejich činnosti je založena především na osobních vztazích zástupců jednotlivých subjektů a jejich

zkušeností. Právní vakuum ve smyslu povinností těchto subjektů ve směru k zajištění bezpečnosti fotbalového zápasu má za následek přetrvávání problému.

K zajištění bezpečnosti je třeba dostatečný právní rámec, dostatečné bezpečnostní prvky a technické vybavení a aktivní přístup všech subjektů s jednoznačným vymezením odpovědnosti.

Fotbalové kluby zajišťují bezpečnost svých stadionů převážně prostřednictvím outsorcovaných bezpečnostních agentur. Tyto agentury jsou z hlediska kvality odváděné práce v rámci jednotlivých klubů odlišné a jejich činnost je přímo úměrná finančním možnostem jednotlivých klubů.

Bezpečnost na stadionu je ovlivněna kvantitou a kvalitou členů pořadatelské služby, zkušenostmi osob odpovědných za bezpečnost v rámci klubu a policie a nastavenými principy spolupráce.

Výše uvedené skutečnosti nelze z pohledu bezpečnostních agentur ovlivnit. Legislativní rámec, činnost policie apod. jsou mimo dosah působnosti jednotlivých bezpečnostních agentur. Přesto je uvědomění si situace pro jejich činnost velmi důležité, neboť vede k pochopení skutečnosti a událostí, které v oblasti diváckého násilí mají za úkol minimalizovat.

Pro samotnou činnost bezpečnostních agentur a pro plnění jejich úkolů a využití prostoru ke zlepšení jejich činnosti jsou podstatná níže uvedená zjištění, která vplynula z provedeného výzkumu, resp. analýzy tří fotbalových zápasů označených jako rizikové. Tyto skutečnosti lze přímo využít pro zkvalitnění činnosti bezpečnostních agentur na stadionu.

Tyto zjištěné závěry lze shrnout do níže uvedených oblastí:

- nejasnosti ve stanovení úkolů v rámci jednotlivých úseků (časových i místních) na stadionu,
- nejasnosti v určení odpovědných osob za jednotlivé úseky a činnosti,
- rezervy ve znalostech jednotlivých pořadatelů.

K odstranění uvedených nedostatků je nutné:

- jednoznačné stanovení úkolů v rámci jednotlivých úseků (časových i místních) na stadionu,
- jednoznačné určení odpovědných osob za jednotlivé úseky a činnosti,
- stanovení znalostních požadavků pro jednotlivé úrovně pořadatelů,
- vytvoření typového plánu rozmístění sil se zohledněním rozdílných požadavků na jednotlivé etapy bezpečnostního opatření.

Právě uvedené typové plány se jeví jako významný prvek ke zkvalitnění činnosti na jednotlivých zápasech. Jejich praktické využití z hlediska jasného rozvržení sil a prostředků a tedy i konkretizace úkolů pro jednotlivé pracovníky je zcela zřejmý, neboť zautomatizování činností omezuje případnou chybovost. Rovněž přispějí k vyššímu ujasnění úkolů a kompetencí a celkově činnost bezpečnostní agentury na stadionu zpřehlední, což opět ovlivní kvalitu práce jednotlivých pracovníků. Návrh takového typového plánu je tedy další součástí této práce jako příloha P I a P II.

ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ

The goal for this thesis is not to solve lack of legislation or attitude of all subjects that are involved. The goal is to analyse the situation and find possibilities to improve the work of the security agencies and create a schedule for their work in the stadium.

There is description of the analysis in the first part of the conclusion. In the other part, there is list of important findings and a proposal for how the security agency should deal with findings.

Analysis is a very important part of the thesis and it is comprehensive. Because of that it is a large part of the thesis. Despite that fact, it is possible to summarize a description of the legislation.

Hooliganism is a word in which we mean all negative and dangerous behaviour that we can see during organisation of sporting events especially football matches.

Hooliganism has been developing during its history and there were different situations in different countries. Hooliganism came into The Czech republic also. Luckily there has not been a fatality yet. Anyway it is a long term problem that demands a new system of attitudes of all subjects involved.

Nowadays the biggest problem for football clubs is using of pyrotechnics by fans in stadium. For police the other problems are conflicts among fans and vandalism.

Subjects involved in football are clubs, municipalities, football associations and Police of The Czech republic.

Cooperation of these subjects is not described in law properly and the quality of their work is based mostly on personal contacts and experience. Lack of law describing duty for these subjects is one of the reasons for continuation of this problem.

It is necessary to create security features from three categories. Legal framework, construction of stadiums and their vicinity, and responsibility framework of all subjects involved.

Football clubs usually hire security agencies to provide security in their stadiums. There is a big difference in the quality of these agencies. It depends on how much money the club can spend for the agency due in part to the fact that there is a big difference among clubs as to their respective incomes.

Security on the stadiums themselves is affected by quality of the agency, experience of the security manager or other people who are responsible on behalf of the club and a very important feature is the level of cooperation with local police.

Some facts are not possible to be affected by security agencies. Legal framework, way of police work, etc. are going regardless of them. Despite this, it is very important for the security agencies to have enough information and knowledge about legal/police because that leads to their better understanding of the problems and the possibility for them improve their work.

By the analyses of three important risky football matches, we found information that can be used to enhance the quality of work of the various agencies.

We can summarize this information this way:

- lack of clarity of tasks during phases of precautionary measures in the stadium,
- lack of clarity in responsibility of heads of sections in the stadium,
- lack of knowledge.

To solve these problems, the following should be done:

- to clearly describe duty for members of the respective agency in all positions and during different phases of the measure,
- to give responsibilities to one person in each section,
- to describe minimum knowledge for all positions,
- to create a schedule in a written form focused on different tasks during different phases of the measure.

Especially this schedule could be a very important tool to make clear and to improve the quality of work of the security agencies. It is clear that to know what to do, when to do, where to be, when to change position, and who is responsible for what is critically important. To prevent misunderstandings, it is necessary to have the same written form for all persons involved.

The schedule described above is attached herewith.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Soubor předpisů Fotbalové asociace České republiky. 1. vyd. Praha: Olympia ve spolupráci s Fotbalovou asociací České republiky, 2011, 206 s. ISBN 978-80-7376-169-1.
- [2] LAUCKÝ, Vladimír. Technologie komerční bezpečnosti I. Vyd. 3. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2010, 81 s. ISBN 978-807-3188-894.
- [3] LAUCKÝ, Vladimír. Technologie komerční bezpečnosti II. Vyd. 2. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2007, 123 s. ISBN 978-807-3186-319.
- [4] LAUCKÝ, Vladimír. Řízení technologických procesů v průmyslu komerční bezpečnosti. Vyd. 2. Ve Zlíně: Univerzita Tomáše Bati, 2006, 101 s. ISBN 80-731-8432-X.
- [5] KAMENÍK, Jiří a František BRABEC. Komerční bezpečnost: soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2007, 338 s. ISBN 978-807-3573-096.
- [6] PATOČKOVÁ, Andrea. ČKDS. Vzdělání v sektoru soukromé bezpečnosti. 1. vyd. Zlín: UTB ve Zlíně, 2011. ISBN 978-80-7454-111-7.
- [7] ŠÁMAL, Pavel. Trestní zákoník: komentář. 1. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2009-2010. ISBN 97880740017892.
- [8] Zákon č.115/2001 ze dne 29.3.2001 o podpoře sportu. In: Sbíрка zákonů České republiky. 2001, částka 47. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2001/sb047-01.pdf>.
- [9] Zákon č.273/2008 ze dne 17.7.2008 o Policii České republiky. In: Sbíрка zákonů České republiky. 2008, částka 91. Dostupný také z: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2009/sbirka/2008/sb091-08.pdf>.
- [10] PETRUSEK, Miroslav. Velký sociologický slovník, I, A-O. 1. vyd. Praha Karolinum, 1996. ISBN 80-7184-164-1.
- [11] Bezpečí na sportovních utkáních Manuál pro fotbalové kluby. Praha MVČR, odbor bezpečnostní politiky, 2008.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

- ČMFS Českomoravský fotbalový svaz
- FAČR Fotbalová asociace České republiky
- PČR Policie České republiky
- SBS Soukromá bezpečnostní služba
- UEFA Unie evropských fotbalových asociací
- EURO Mistrovství Evropy ve fotbale

SEZNAM OBRÁZKŮ

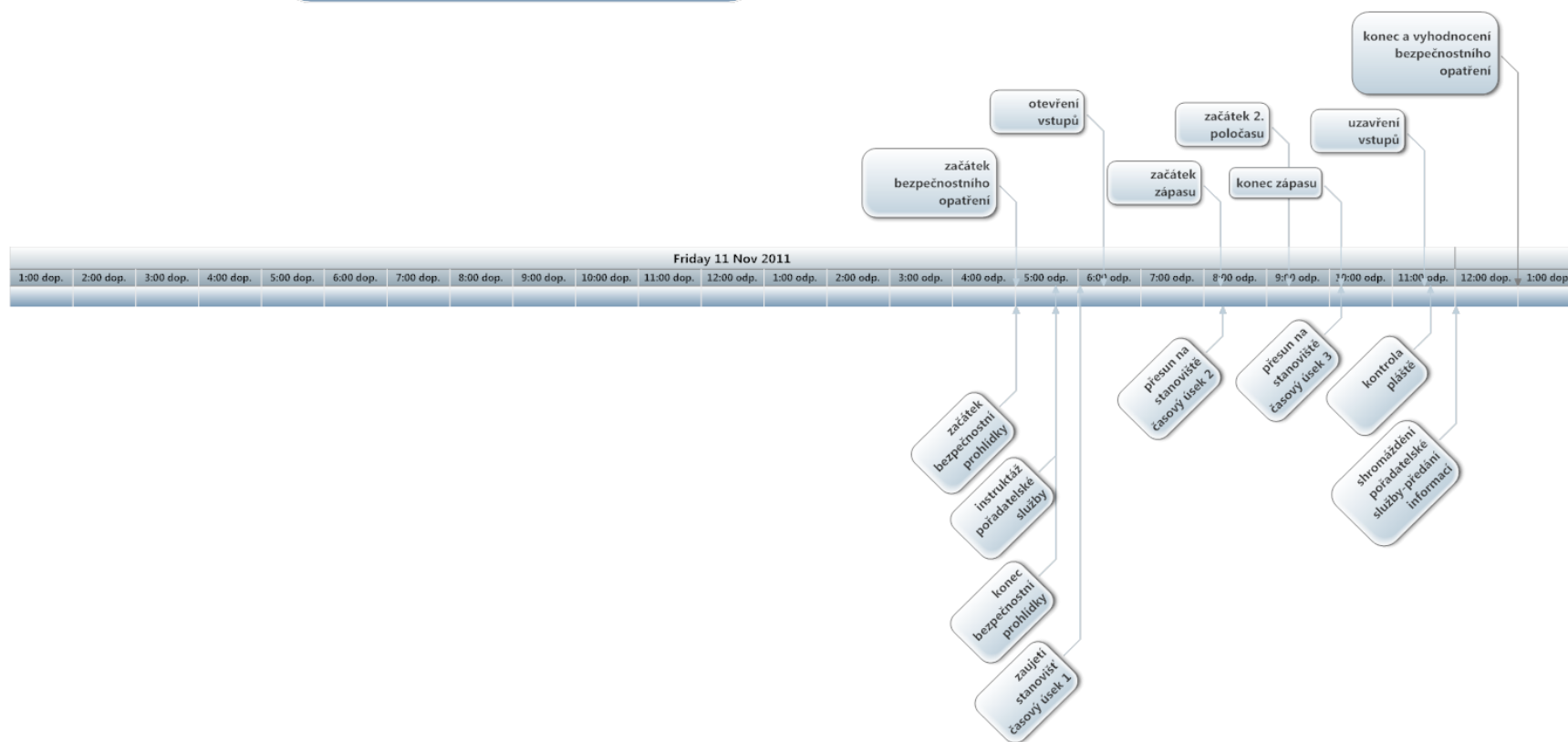
Obr. 1. <i>Příprava bezpečnostní služby na prohlídky</i>	25
Obr. 2. <i>Fotbalový stadion před zápasem</i>	37
Obr. 3. <i>Čekání fanoušků před prohlídkou</i>	38
Obr. 4. <i>Kontrola před počátkem utkání</i>	41
Obr. 5. <i>Očekávání příchodu prvních fanoušků</i>	46
Obr. 6. <i>Kontrola vstupenek</i>	53

SEZNAM PŘÍLOH

- P I Časová osa
- P II Časová tabulka
- P III Postup kontrolní prohlídky
- P IV Postup zadržení a předání PČR

PŘÍLOHA P I: ČASOVÁ OSA

Hlavní činnosti pořadatelů
v průběhu bezpečnostního opatření

PŘÍLOHA P II: ČASOVÁ TABULKA

	Task	Assigned To	Start	Time	End	Time	Dur.	%	Friday 11 Nov 2011								
									5:00 odp.	6:00 odp.	7:00 odp.	8:00 odp.	9:00 odp.	10:00 odp.	11:00 odp.	12:00 dop.	1:00 dop.
	Hlavní činnosti pořadatelů v průběhu bezpečnostního opatření		11/11/11	5:00 odp.	12/11/11	1:00 dop.	0.333										
1	začátek bezpečnostního opatření		11/11/11	5:00 odp.	11/11/11	11:30 odp.	0.271										
2	bezpečnostní prohlídka		11/11/11	5:00 odp.	11/11/11	5:30 odp.	0.021										
3	instruktáž pořadatelské služby		11/11/11	5:30 odp.	11/11/11	5:30 odp.											
4	zaujetí stanišť časový úsek 1		11/11/11	5:30 odp.	11/11/11	8:15 odp.	0.115										
5	otevření vstupů		11/11/11	6:30 odp.	11/11/11	6:30 odp.											
6	1. poločas zápasu		11/11/11	8:15 odp.	11/11/11	9:00 odp.	0.031										
7	zaujetí stanišť časový úsek 2		11/11/11	8:15 odp.	11/11/11	10:00 odp.	0.073										
8	2. poločas zápasu		11/11/11	9:15 odp.	11/11/11	10:02 odp.	0.033										
9	zaujetí stanišť časový úsek 3		11/11/11	10:03 odp.	11/11/11	11:30 odp.	0.06										
10	uzavření vstupů		11/11/11	11:30 odp.	11/11/11	11:30 odp.											
11	kontrola pláště		11/11/11	11:35 odp.	11/11/11	11:35 odp.											
12	shromáždění pořadatelské služby-předání informací		12/11/11	12:00 dop.	12/11/11	12:00 dop.											
13	konec opatření a vyhodnocení informací		12/11/11	12:30 dop.	12/11/11	12:30 dop.											

PŘÍLOHA P III: POSTUP KONTROLNÍ PROHLÍDKY

Postup kontrolních prohlídek při vstupu na stadion

Kontrolní prohlídky jsou jen částí opatření k zamezení nežádoucích předmětů na stadionu. Komplexní opatření má níže uvedené části.

Zveřejnění seznamu předmětů

Základním východiskem k zamezení nežádoucích předmětů na stadionu je jednoznačné zveřejnění seznamu těchto předmětů.

Seznam předmětů musí být zveřejněn následujícím způsobem:

- na webových stránkách klubu v sekci informace pro fanoušky
- v návštěvním řádu stadionu
- formou piktogramů na všech vstupech na stadion

Deklarace systému prohlídek ke konkrétnímu utkání

V rámci jednotlivých utkání musí být vždy pro fanouška jasně deklarován způsob kontrol. Tyto kontroly se netýkají pouze fyzických kontrol vstupujících fanoušků, ale i kontrola domluvené choreografie.

- bezpečnostní pracovník dohodne s fanklubem podobu choreografie,
- bezpečnostní pracovník dohodne místo a čas předložení choreografie (plakáty, bubny, banery apod.) k provedení prohlídky.

Uvedené je vhodné zajistit na dobu mimo vpouštění diváků do stadionu, aby nedocházelo k časovým zdržením. Prohlídka choreografie je zaměřena na:

- vnášení nežádoucích předmětů,
- výskyt nežádoucích symbolů a nápisů.

Klub umístí na webové stránky informaci o nutnosti předkládání choreografie a upozorní na skutečnost, že při větším množství diváků před vstupy, v krátkém časovém úseku před zápasem, může dojít vlivem prohlídek ke zdržení. Uvede doporučení využití celé doby od otevření stadionu do začátku zápasu.

Samotné prohlídky na vstupech

Infrastruktura stadionu musí umožňovat minimálně dva perimetry tak, aby u samotného vstupu nedocházelo k nežádoucím tlakům.

K provedení prohlídek je nutné zabezpečit na každém vstupu nejméně jednu pořadatelku k provedení prohlídek u žen.

Vedle prohlídky provedenou pohmatem na těle, předloží fanoušek případné zavazadlo k nahlédnutí. Prohlídka se zaměřuje na místa, kde dle zkušenosti dochází k ukrývání předmětů. Tato místa se průběžně vyhodnocují a postup se upravuje dle potřeby.

Klub určí evidenci a ukládání odebraných předmětů tak, aby po skončení zápasu mohly být předměty vyzvednuty fanoušky.

Není-li klub vybaven technickými prostředky k omezení možnosti pronesení předmětů (rámy, ruční detektory apod.) zaneše jejich dobudování do investičních plánů.

Doporučuje se bezpečnostní agentuře vybavit se v takovémto případě alespoň ručními detektory.

PŘÍLOHA P IV: POSTUP ZADRŽENÍ A PŘEDÁNÍ PČR

Zadržení a postup pracovníků soukromé bezpečnostní služby do předání osoby Policii České republiky

§ 76 zákona 141/1967 Sb. Trestní řád

odst. 2

Osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté smí omezit kdokoli, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů. Je však povinen tuto osobu předat ihned policejnímu orgánu, příslušníka ozbrojených sil může též předat nejbližšímu útvaru ozbrojených sil nebo správci posádky. Nelze-li takovou osobu ihned předat, je třeba některému z uvedených orgánů omezení osobní svobody bez odkladu oznámit.

Člen pořadatelské služby je zde v postavení běžného občana a proto postupuje dle výše uvedeného ustanovení.

Při zadržení postupuje dle níže uvedených bodů:

- zadržení osoby provádí pokud možno více členů pořadatelské služby najednou, aby nedošlo ke zbytečnému zranění,
- při zadržení a překonávání odporu osoby postupují tak, aby osobě nevznikla bezdůvodná újma,
- po zadržení osoby ihned vyrozumí vedoucího úseku,
- vedoucí úseku ihned vyrozumí vedoucího pořadatelské služby, který je v kontaktu s velitelem opatření,
- do doby příchodu hlídky policie zajistí střežení osoby, aby nedošlo k jejímu útěku, sebepoškození či jiné nežádoucí události,
- zajistí, aby na místě pokud možno vyčkali i svědci jednání zadržené osoby,
- při příchodu hlídky policie tuto osobu předá člen pořadatelské služby, který je odpovědný za její střežení veliteli hlídky policie,
- jakmile hlídka policie zabezpečí osobu (předáním, omezením pohybu apod.) předá člen pořadatelské služby, který zadržení provedl veškeré informace, které přispějí k objasnění věci a okolností jednání osoby.